

20 april 1918

Havre, 19 april. Officieel. De aanval, die de Duitsers gisteren op het front Kippe-Langemark poogden te ondernemen, is op een bloedige mislukking voor hen uitgelopen. De documenten en kaarten, die op de gevangen genomen officieren zijn gevonden, getuigen van het gewicht, dat de vijand aan deze onderneming hechtte, welke sedert de 11^e april was voorbereid. Merkem, Luigem, Ashoop, Langewade en Bikschote moesten worden ingenomen en het IJzerkanaal, ten westen van Ieper, in de richting van Poperinge moest worden bereikt. Het doel was voorts om de terugtrekkende linkervleugel der geallieerden te omsingelen en vervolgens de aanval ten noorden van Bailleul in te zetten.

Men weet hoezeer de verwachtingen der Duitsers zijn beschaamd. De aanval op het Belgische front heeft tot een volkomen fiasco geleid. Het aantal gevangenen bedraagt 716. Een kanon van 77 cm, dat de Duitsers in allerijl naar een vooruitgeschoven post hadden gebracht, werd bij de eerste stoot buitgemaakt, evenals twee mijnwerpers en 42 machinegeweren. In de avond van 17 april was de Belgische linie geheel hersteld, terwijl de door gevangen officieren aangekondigde aanval, niet vermocht los te komen. Onze mannen hebben een schitterende dapperheid aan de dag gelegd onder het vuur van de vijandelijke batterijen; ons geschut heeft met een bewonderenswaardige voortvarendheid en moorddadige nauwkeurigheid zijn schoten gericht, terwijl onze artillerievliegers van een weergaloze stoutmoedigheid hebben getuigd.

De infanterie was voortreffelijk in zijn tegenstand tegenover de aanvaller, die in aantal in de meerderheid was. Het garnizoen van Ashoop, onder bevel van een kapitein, waar om 8 u 30 's ochtends de eerste Duitse aanvalsgolven waren voorbij gedrongen, handhaafde zich onwrikbaar tot 2 uur in zijn stelling, totdat onze tegenaanval het

kwam bevrijden. Een fusilleur-tirailleur, die de vijand zag terugtrekken, sprong op de borstwering van de loopgraaf om de schoten nauwkeuriger te richten. Onze reservetroepen wierpen zich zingend in de strijd en zwaaiden ondanks de regen van granaten met hun helmen om de vliegtuigen te begroeten, die op een hoogte van 25 tot 30 meter de Duitsers met machinegeweren bestookten. Onze vliegtuigen, die met kogels doorboord terugkeerden, vlogen zo laag, dat de ten gevolge van de ontploffende granaten opspattende aarde de bestuurders in het gezicht trof. De geestdrift der Belgen was onbeschrijflijk. Een Belgische divisie, die aan de strijd had deelgenomen, juichte bij het voorbijtrekken van het kwartier van de generale staf haar bevelhebber toe. De geestdrift is niet minder groot in de kantonnementen, waar de Duitse gevangenen, in groepen van 100 of 150 man, door onze cavaleristen met het karabijn in de vuist geleid, doortrekken.

Londen, 19 april. Officieel: Gisteren maakte het weer het onze vliegtuigen overdag onmogelijk om meer te doen dan boven het gebied van de slag lage verkenningen uit te voeren en enkele bommen te werpen. Vannacht werden 9 ton bommen op Bapaume, Armentières, Waasten en het spoorwegknooppunt van Chaulnes geworpen. Al onze toestellen zijn teruggekeerd.

Berlijn, 20 april. Officieel middagbericht. Aan de slagfronten is de infanterieactie tot verkenningen beperkt gebleven.

Sterke vuurstrijd bij Wijtschate en Bailleul.

Londen, 20 april. Een correspondent van Reuters agentschap bij het Britse leger in Frankrijk seinde gisteren: In de loop van de ochtend hebben de Duitsers verscheidene aanvallen gedaan op onze stellingen aan het slagfront in Vlaanderen. Klaarblijkelijk echter

waren die alle op betrekkelijk bescheiden schaal en werden ze volkomen succesvol afgeweerd.

Een aanvalspoging, die gedaan werd op onze linie bij de Kimmelberg, en die zich tot aanzienlijke uitbreiding had kunnen ontwikkelen, kwam enkel op een smal front tot uiting en schijnt volkomen te zijn afgeslagen. Het is bekend, dat de Duitsers divisies van speciale bergtroepen hadden opgevoerd om deel te nemen aan de poging om de kleine reeks heuvels, die oostwaarts van Cassel loopt, in te nemen. Daaronder zijn Alpenkorpsen. De aard van deze troepen blijkt uit een brief, die in onze handen is gevallen, en die geschreven was door officier van het Alpenkorps. Deze verklaarde: "We hadden ons voorgenomen om opnieuw meedogenloos te plunderen; bij het Alpenkorps zijn we daarmee vertrouwd."

Onlangs gemaakte gevangenen hebben hun verbazing en ongerustheid betuigd over de verschijning van Franse troepen in Vlaanderen. Men had de Duitsers te verstaan gegeven dat het grote oogmerk van het huidige offensief was om de twee legers (het Britse en het Franse) van elkaar te scheiden. Thans beseffen zij dat de uitwerking tot dusver geweest is, de samenwerking van die beide legers te bevestigen tot een graad als wellicht nog nooit was vertoond sinds de dagen van de terugtocht bij Bergen.

Velen van de Britse troepen in Vlaanderen hadden tot dusver de Franse troepen nog nooit aan het vechten gezien; en ze geven uiting aan hun bewondering voor hun onstuimigheid en hun schranderheid in het gevecht. De poilu's antwoorden van hun kant met ongeveinsde lof voor de vasthoudendheid, waarmee de Tommies vochten tegen een overweldigende overmacht. Een zo innige wapenbroederschap sluit een grote belofte in. Het tempo, waarmee de vijand zijn mensenmateriaal verbruikt, kan misschien niet beter worden in het licht gesteld dan door de wijze waarop hij de lichterding 1919 bezigt.

Gevangenen behorend tot de 51^e divisie verklaren dat elk regiment tenminste voor de helft bestaat uit rekruten van de lichter 1919.

Londen, 20 april. Gibbs schrijft: In het noorden tussen Wijtschate en Bailleul, waar de Fransen met de Engelsen samen vechten, zijn er geen andere aanvallen op grote schaal gedaan. Na voorbereidende pogingen om de heuvel van Kemmel te nemen, die gemakkelijk afgeslagen werden, pauzeert de vijand nu blijkbaar, voor hij een nieuwe slag tracht te slaan met het volle gewicht van troepen, die in het bijzonder geoefend zijn voor berggevechten, zoals de jagers, het 11^e regiment Beieren en het Alpenkorps uit de bergachtige districten in Duitsland.

Londen, 19 april. De officiële correspondent bij de Australische troepen in Frankrijk seint: Voor de tweede maal werden de Australische troepen tot wanhopige tegenaanvallen in het vuur geworpen op het oude slagveld van Mesen. De Australische troepen geven er verre de voorkeur aan om gerekend te worden – en dat worden zij – onder de divisies die deze roemrijke verdediging hebben volgehouden, dan dat zij de dubbelzinnige loftuigen zouden aanvaarden, die de Duitsers hen met vijandige oogmerken brengen.

21 april 1918

Havre, 20 april. Officieel weekbericht van 13 tot 19 april: De werkzaamheid van het wederzijdse geschut is matig geweest op het gehele front, behalve in de streek van Nieuwpoort, waar de schoten hier en daar heviger waren. De voorpostgevechten hebben zich daarentegen vermeerderd. Onze patrouilles hebben dagelijks gevangenen mee teruggebracht.

De 17^e april hebben de Duitsers, na een geschutvoorbereiding, een aanval op ons front ingezet tussen het Blankaartmeer en de spoorlijn

Ieper-Torhout. Ze slaagden er in om tijdelijk onze voorposten binnen te dringen. Na een schitterend door onze troepen uitgevoerde tegenaanval werden zij er weer uitgeworpen. Zonder de ernstige verliezen te rekenen, die de vijand werden toegebracht, heeft hij 750 gevangenen, 2 mijnenwerpers en 45 machinegeweren achter gelaten.

De 19^e april poogde een vijandelijke afdeling, onder dekking van zijn geschut, tevergeefs om zich van onze vooruitgeschoven posten meester te maken tussen het kanaal van Passendale en Groot-Beverdijk. Er bleven 15 gevangenen in onze handen achter.

Ondanks het slechte weer hebben onze vliegtuigen gedurende de gevechten van de 17^e onze troepen krachtig steun verleend bij de tegenaanval en de vijandelijke troepenverzamelingen en loopgraven van geringe hoogte uit bestookt.

Londen, 20 april. De volgende telegrammen zijn bij de Britse troepen in Frankrijk openbaar gemaakt:

Generaal Gillain, hoofd van de generale staf van het Belgische leger, heeft de eer veldmaarschalk sir Douglas Haig zijn hartelijke gelukwensen te zenden en hem zijn bewondering uit te spreken voor de schitterende houding der Britse troepen in de nieuwe grote slag in Vlaanderen.

Haig antwoordde: Aanvaard mijn dank voor uw telegram en mijn hartelijke gelukwensen met het succes, dat woensdag door de Belgische troepen is behaald en met de dapperheid, waarmee ze hun stellingen hebben gehandhaafd.

Haig meldt, dat het weer vrijdag niet beter was, maar dat de Britse vliegtuigen toch aan het werk zijn geweest. Er werden bommen geworpen op het station van Engel, alsmede op

munitieopslagplaatsen en andere oogmerken in het slaggebied. Er werden enkele onbesliste gevechten geleverd. Geen Engels toestel wordt vermist. In de nacht hebben de Engelsen bommen geworpen op Armentières, Waasten, Fetaires, Bapaume en het spoorwegknooppunt bij Chaulnes. Veel treinen werden getroffen, die ongetwijfeld vol munitie waren. Alle Engelse vliegtuigen keerden terug.

Reuters correspondent bij het Britse leger herinnert eraan, dat de Duitsers in de afgelopen week een nieuwe stelling op de kam van de rug van Mesen, Bailleul en Neuve Eglise hebben bezet, maar dat ze het grootste deel van hun terreinwinst dank zij het strategisch terugtrekken van de Britten verkregen. Al deze plaatsen hebben enig tactisch belang. De Britten hebben de vijanden gedwongen, de woeste en gevaarlijke uitspringende fronthoek van Passendale opnieuw te bezetten. Dat betekent echter niet meer dan een vooruitgang van enkele kilometer.

Ofschoon de Duitsers hun poging tegenover Amiens nog wel kunnen herhalen, is het niet meer mogelijk om de Britse van de Franse legers te scheiden.

Militaire beschouwingen.

Van militaire zijde schrijft men ons:

De slag bij Armentières, of, – zoals we hem misschien beter zouden kunnen noemen, – de operatie tegen Hazebroek verloopt tot nog toe op bijna gelijke wijze als de operatie tegen Amiens. Een groot aanvankelijk succes, dat zich zeer snel op een voor de tegenstanders hoogst bedenkelijke wijze uitbreidt, waarna de voorwaartse beweging in kleinere plaatselijke successen overgaat, de

tegenaanvallen in groter aantal en omvang loskomen en de grote stoot, althans tijdelijk, ten einde is.

We noemden het offensief van Armentières de operatie tegen Hazebroek, omdat, evenals bij het offensief tegen het aanknopingspunt van het Franse en Engelse leger, Amiens van vitaal belang was, thans voor de noordelijke Engels-Belgische vleugel het spoorwegknooppunt Hazebroek, waarover de etappespoorlijnen naar het Vlaamse front lopen, van een gelijkwaardig belang is. Die spoorlijnen staan nu reeds onder het vuur van het Duitse zware geschut, maar evenmin als Amiens, is thans Hazebroek in Duitse handen gevallen. In zoverre heeft dus Lloyd George gelijk, als hij zegt, dat er geen punten van vitaal belang verloren zijn gegaan.

Toch is ook de hier behaalde terreinwinst wel degelijk van belang en blijft, als er nu weer een evenwichtstoestand, van kortere of langere duur, mocht intreden, de thans geschapen toestand toch een voortdurende bedreiging van het Vlaamse front. Van nog meer betekenis is, dat terug belangrijke Franse reserves de Engelsen hebben moeten versterken en dat het meer en meer waarschijnlijk wordt, dat van het grote manoeuvreleger, waardoor de geallieerden in staat zouden zijn op een gegeven ogenblik het initiatief terug te nemen, niet veel meer over is.

Er is in de pers veel over geschreven, wat nu eigenlijk de Duitse legerleiding met het offensief bij Armentières beoogt. Sommigen noemden het een afleidingsoffensief, anderen dachten, dat nu hier de eigenlijke hoofdstoten werd uitgevoerd, met als object de kanaalhavens, Calais en Duinkerken. Hoewel onze overtuiging is, dat de oorspronkelijke bedoeling geweest is de Franse en Engelse legers bij Amiens te scheiden en daarna de hoofdkracht tegen het Engelse leger aan te wenden, geloven we toch ook, dat elk strategisch succes, dat de vernietiging van het Engelse leger een stap nader brengt, door

de Duitse legerleiding dankbaar zal worden aanvaard en er zoveel mogelijk voordeel van gehaald zal worden. Het is dan ook niet alleen voor een Fransman zeer merkwaardig, maar volkomen juist, wat majoor de Civrieux in de *Matin* schrijft, namelijk dat Hindenburg niet meer het oog gericht heeft op zulke beperkte doelen als Amiens, Boulogne, Calais of het kolenbekken van het nauw van Calais. Zijn eerezucht reikt hoger en is, we moeten het toegeven, die van een werkelijk veldheer. Hij streeft naar de vernietiging van de Engelse legers en hij hecht er weinig aan, of deze uitslag, welke afhankelijk is van de toevalligheden van de strijd en van de beslissingen, die deze toevalligheden nodig maken, verkregen wordt op zijn linkervleugel, in zijn centrum of op zijn rechtervleugel.

Uit dat oogpunt beschouwd is dan ook de operatie tegen Hazebroek wel iets meer dan, zoals Havas meende, een afleidingsonderneming op grote schaal, met het doel om de Engelse divisies in het noorden verder van het voornaamste slagveld te houden. Niet alleen werden de Engelse divisies vastgehouden en pas te Calais aangevoerde strijdkrachten in de maalstroom geworpen, maar ook de Fransen moesten ter redding opdagen. Alleen daardoor is de dreigende oprolling van het front Ieper-Nieuwpoort voorkomen en werden de Engelsen niet verder naar de muur teruggedrukt.

Of de Duitse legerleiding echter met de behaalde resultaten volkomen tevreden is? We geloven het niet: al is er reeds veel bereikt, zo zou toch zowel bij het noordelijk als bij het zuidelijk offensief een stap verder, van zeer grote waarde geweest zijn.

In het zuiden werd Amiens, in het noorden Hazebroek niet bereikt. Al is het oog van de Duitse opperbevelhebber niet op zulke beperkte doelen gericht, die doelen moeten toch zelfs overschreden worden wil er ooit van een vernietiging van het Engelse leger sprake zijn.

Zowel bij de operatie tegen Amiens, als bij die tegen Hazebroek is het object, dat de eerste grote stap moest afbakenen niet, of – voorzichtiger gezegd – nog niet bereikt. Beide operaties zijn echter voor voortzetting vatbaar, de vraag is slechts waar de Duitsers de hoofdstoot zullen hervatten. Voor hun tegenpartij een zeer netelige vraag, omdat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat nog een nieuwe verrassing in een andere rayon hen wacht.

Bij een voortzetting van de operatie tegen Hazebroek zullen de Duitsers er naar moeten streven de zuidelijke flank meer te beveiligen. We hebben hier niet – zoals bij de operatie tegen Amiens, de verrassing van de bezetting van Montdidier – een gelijkwaardig feit gehad, zoals bv. de bezetting van Aire ten zuidwesten van Hazebroek had kunnen zijn. Integendeel de zuidelijke vleugel is achtergebleven. Béthune is nog niet in Duitse handen en de Engels-Franse strijdkrachten zijn nog niet over het La Bassée-kanaal geworpen, dat als het ware de aangewezen zuidelijke flankbeveiliging vormt voor een operatie tegen Hazebroek.

Voor een groot deel zal dat ook wel te wijten zijn aan de omstandigheid, dat in het noordelijk deel van het aanvalsterrein, Ieper een belangrijke aantrekkingspunt vormde. Een terugtocht der Engelsen in dit zoveel omstreden gebied, was zeker een teken van het overwicht der Duitsers. Met enige trots vermeldde dan ook het Duitse legerbericht van 17 april: Op het met bloed gedrenkte slagveld van de slag in Vlaanderen van het voorjaar, heeft het leger van generaal Sixt von Arnim Passendale bezet en ook bij Beselare en Geluveld zijn linies vooruitgeschoven. De volgende dag volgden Poelkapelle, Langemark en Zonnebeke. Een terugtocht in de boog om Ieper heen was dus een feit geworden.

Die terugtocht was ontegenzeggelijk een indirect gevolg van de voortgang der Duitsers bij Bailleul en de rechtstreekse druk van het

leger van von Arnim zal die terugtocht slechts enigszins hebben bespoedigd. Bereiken de van Armentières vooruit gedrongen Duitsers de lijn Poperinge-Hazebroek, dan zou leper niet behouden kunnen blijven.

Volgens het Berner Tageblatt erkent de Matin de meerderheid van Hindenburg's wijze van oorlogvoeren. Hindenburg manoeuvreert en overall waar hij slag levert, verzekert hij zich van een numerieke meerderheid. Waar de Duitse legerleiding thans het initiatief aan haar kant heeft en door de zware bedreiging van een belangrijk spoorwegknooppunt als Amiens de verplaatsing van de Franse reserves hoogst moeilijk is, bevindt de thans eindelijk als opperbevelhebber erkende generaal Foch zich in een zeer moeilijke toestand. Twee gevaarlijke deuken in het front eisen de uiterste krachtsinspanning om een definitieve breuk te voorkomen. De vraag is of er nog voldoende krachten beschikbaar zullen zijn, als een nieuwe mokerslag volgt.

De oorlogsberichtgever van de Berliner Zeitung betoogt dat de aanhoudende Duitse druk ten zuiden van leper de Engelsen, die al hun beschikbaar troepenmateriaal daar dringend nodig hebben, tot een aanzienlijke frontinkorting ten oosten van leper heeft gedwongen. Ze hebben de dinsdagmiddag begonnen beweging voortgezet, waarbij ze op het terrein van de slag in Vlaanderen van het vorig jaar, een zeer omvangrijk gebied aan de onmiddellijk ter achtervolging optrekkende Duitse troepen hebben afgestaan. Hetgeen ze in de zomermaanden van 1917 in langdurige, bloedige gevechten hadden heroverd moesten zij grotendeels in twee weken weer prijsgeven. In het gebied van Wijtschate zijn bij een tegenaanval terug nieuwe Franse troepen opgedoken, die tot steun der wijkende Engelsen hier in de strijd waren geworpen.

Onze correspondent te Havre seint: naar aanleiding van het schitterend succes, dat Belgische troepen de 17^e april tussen Kippe en Langemark hebben gehad, heeft generaal Plumer het volgende telegram tot het hoofd van de generale staf van het Belgische leger gericht: wil onze hartelijke gelukwensen aanvaarden met het schitterend succes, hetwelk uw troepen hebben bevochten. Het Britse leger is zeer dankbaar voor de steun, door het Belgische leger verleend, waarmee het sedert zolang reeds in nauwe samenwerking werkt.

In De Toorts schrijft Van Es, naar aanleiding van het jongste offensief van de Duitsers in noordwest Frankrijk, onder het opschrift "Het noodlot" een artikel, dat aldus begint:

Het jongste Duitse offensief, de slag bij Armentières, treft allen diep, die nog weten dat achter Armentières naar de zee een lachende landstreek ligt, bewoond door Duitsers: de Franse Nederlanders. In de vierhoek tussen de Leie in het oosten, de Aa in het zuiden, de Noordzee in het Westen en de Belgische grens in het noorden hebben de Frans-Vlamingen sinds drie en een halve eeuw, ondanks alle Franse onderdrukking hun eigen taal bewaard, die volgens van Ginneken behoort tot het Hollands-Frankische dialect (evenals het grootste deel van Belgisch-Vlaanderen links van de Schelde en Hollands Vlaanderen met Zeeland en de provincies Holland en Utrecht). De Duitsers zijn de Leie overschreden en hebben Steenwerk, het bos van Iepen (Nieppes), Merghem (Merville), Stegers (Estaires), Belle (Bailleul) gebombardeerd en Hazebroek is het eerstvolgende eindoel.

Tot dusver was, behalve enige bommen op Cassel en Hazebroek en enige beschietingen van Duinkerken, de bevolking niet verontrust.

Evenals zoveel onderdrukte volkeren delen zij in het lot van de staat, waartoe ze behoren, zonder invloed te kunnen uitoefenen op oorlog of vrede. Zo weinig waren ze met Frankrijk verzoend, dat nog in 1870 de lotelingen uit Frans-Vlaanderen aan het muiten sloegen, omdat ze niet tegen de stamverwante Duitsers wilden strijden aan de zijde der gehate Fransen.

Toch hoeft er niet aan getwijfeld te worden of ditmaal hebben zij onder de indruk van de aanval op België met overtuiging hun soldatenplicht vervuld.

Het noodlot treft de Dietse stad wel diep. Afrika heeft moeten zwichten voor Brits geweld, Vlaanderen na jarenlange onderdrukking in 1914 de rampen van de oorlog moeten ondergaan en de schoonste stadjes als Ieper en Veurne moeten zien vernielen tot puin. Thans gaat Frans-Vlaanderen eraan.

Scheen het tot dusver alsof alle ongeluk ook zijn goede zijde had, heeft niet de oorlog de leuze van de zelfbeschikkingsrecht der volkeren op de voorgrond geplaatst, heeft niet in Afrika het Dietse nationalisme de gelegenheid gevonden zich met kracht te ontplooiën, kon niet het voortschrijdend activisme in België de hoop doen koesteren, dat een vrij herrezen Vlaanderen uit deze brand zou geboren worden? Zou ook niet voor Frans-Vlaanderen mogelijk worden een betere behandeling in Frankrijk? Thans dreigt vernieling en dood al wat Vlaams tussen de Leie en de zee is. Belle, Hazebroek, Steenvoorde, Cassel, Winoxbergen, Wormhout, Hindschote en lieflijke dorpjes als Ekelsbeke en Zerkel, gaan de ondergang tegemoet.

Er is geen aardse macht, die vergoeden kan, dat bij voortdringen der Duitsers al wat mooi en schoon is daar vernield wordt. De rede ziet geen uitweg en geen haat. Met even grote nauwkeurigheid schieten

de Belgen en Fransen hun eigen stadjes en dorpjes plat achter de Duitse linies, net zoals deze het doen met hun eigen plaatsen in de Elzas, voor zover die door Frankrijk bezet zijn. Bombarderen de Engelsen niet Oostende en Zeebrugge en gooien zij geen bommen op Gent, Brugge en Antwerpen? Wijzelf hebben het in Zierikzee, Sas van Gent en elders kunnen ervaren wat het is door Engelsen voor Vlaamse dorpen en steden te worden gehouden. Maar het hart kan niet zwijgen.

Frans-Vlaanderen is volkomen onschuldig aan de voorgeschiedenis van de oorlog. Als het offensief doorgaat zal van Frans-Vlaanderen geen steen op de andere blijven. De burgerlijke bevolking zal of intijds weggevoerd moeten worden of raakt in de algemene debacle bij een terugtocht der Engelsen geheel onder de voet als slachtoffer van de hoge politiek die het aan Frankrijk's lot heeft vastgeketend in het algemeen, en van de hoge krijgsmanskunst in het bijzonder, die juist Frans-Vlaanderen uitkoos als mikpunt voor de grote stoot.

Van Es betoogt dan verder, "dat de tijd rijp is om aan alle betrokken regeringen te vragen om het noodlot af te wenden van een bevolking, die niets misdaan heeft." Om Frans-Vlaanderen te redden zou hij slechts één voorstel weten: "dat er ten noorden van Amiens een wapenstilstand intreedt". Maar de schrijver beseft, dat dit middel niet toegepast zal worden en hij zegt tenslotte:

En zo het waanzin is en geen mensenkracht het noodlot keren kan, laat ons dan tenminste in Holland en Belgisch Vlaanderen en Afrika allen beseffen wat daar gebeuren gaat. Laat ons Frans-Vlaanderens ondergang bijwonen als de opperste tragedie van de Dietse stam. Laat ons aan het werk gaan om te trachten na de vrede zo spoedig mogelijk hulp te bieden; laat ons alles doen wat mogelijk is om het lot van onze stambroeders te verzachten. Laat ons hen indachtig zijn in dit uur, dat dood en verderf zich over hen uitbreidt. Laat ons vooral

niet, door zwijgen, de indruk wekken, alsof wij onberoerd zijn door de gebeurtenissen en alles goedkeuren. Ons medelijden weze uiting van een diep gevoel, dat allen, hoe ze ook staan tegenover het wereldgebeuren, verenigt in de gedachte dat dodelijk onrecht geschiedt aan een klein, dapper volk, dat schuldloos reeds eeuwen onrecht verdroeg.

22 april 1918

Londen, 21 april. Officieel ochtendbericht: Ons geschutvuur heeft een poging van de vijand om ten noordoosten van Ieper op te rukken gestuit.

Berlijn, 22 april. De vertegenwoordiger van het Wolff-bureau aan het front meldt: Aan het front in de streek van Ieper liggen de kanaalbruggen en de aanvoerwegen van het Engelse en Belgische leger onder Duits vuur. Kanonnen met lange lopen beschieten de stations van Ieper en Poperinge. In de nacht van 20 april trokken Duitse patrouilles verscheidene keren met succes over de Steenbeek. In verdere patrouillegevechten op het trechterveld van Vlaanderen slaagden de Duitsers er ook in wat vooruit te komen, ondersteund door artillerie. Het snel vooruitkomen van de Duitse artillerie in het trechterland geschiedt ook hier weer op voorbeeldige wijze. De voedselvoorziening werd in de eerste dagen zeer vergemakkelijkt door het bemachtigen van grote Engelse voorraden.

Te Sommelsdijk hoorde men (naar ons vandaag wordt gemeld) vanochtend om ongeveer 3 uur van het westelijk front onmiskenbaar het geluid van roffelvuur.

De oorlogstoestand.

Vanochtend vroeg meende men op de riviereilanden van het westelijk front het geluid van roffelvuur te vernemen. Zo dat juist is

gehoord, zal men wel te doen hebben met een hervatting van de strijd in Vlaanderen. In deze strijd hebben de Belgen aanvankelijk als vleugeldekking meegedaan, onlangs hebben zij er een meer actief aandeel aan genomen door een tegenaanval in de buurt van de Blankaart. Door die tegenaanval werd op dat belangrijke punt de opmars van de Duitse troepen, die de wijkende Britten achterna trokken, tot staan gebracht. In ons overzicht van de 18e schreven wij deze tegenaanval aan de Britten toe. Eerst de ochtend daarop bereikte ons het Belgisch comité van de 17e overgeseind door onze correspondent te Havre. Als het krijgsbedrijf in Vlaanderen zich verder ontwikkelt, zullen de Belgische troepen daar vermoedelijk meer en meer in worden betrokken.

Terecht beklagt zich dan ook de Echo Belge over de misstand, dat Reuter de officiële Belgische berichten (behalve de weekoverzichten) niet naar Nederland overseint, waar toch niet alleen zoveel Belgen wonen, maar waar ook zonder dat de krijgsverrichtingen der Belgen in het bijzonder belang zouden inboezemen. De Echo Belge schrijft: "En wij, die met zoveel vreugde de talrijke Reutertelegrammen opnemen, waarin melding wordt gemaakt van de hardnekkigheid van de Britse troepen, die slechts voet voor voet voor de druk van de vijand wijken, we hadden wel gewild, dat men ons tenminste de kranige tegenstand van onze troepen had gemeld, die in het geheel niet teruggaan."

Over de luchtstrijd meldt Haig, dat de 20e december bij opklarend weer meer gevechten werden geleverd dan de voorgaande dagen. Zes Duitse toestellen werden neergeschoten, drie stuurloos neergejaagd. De Engelsen missen drie vliegtuigen. Verder zijn Menen, Armentières en Bapaume en de spoorwegkruispunten Torhout, Chaulnes, Juniville (20 mijl ten noordoosten van Reims) en Béthéniville met bommen bestookt.

Aan de Nouvelliste de Lyon wordt uit Havre gemeld, dat de opslagplaatsen voor de artillerie- en genietroepen van het Belgische leger, die grote voorraden aan materiaal bevatten, in de nacht van vrijdag op zaterdag afgebrand zijn.

23 april 1918

Havre, 22 april. De eerste van de vier "schouwburgen der koningin" is in tegenwoordigheid van 2000 soldaten aan het Belgische front ingewijd. Koningin Elisabeth was bij de voorstelling aanwezig.

Er werden twee redevoeringen door soldaten gehouden, een in het Vlaams en een in het Frans, waarvan de tekst hier volgt: Mevrouw, Vergeef me mijn ontroering op het ogenblik dat ik het woord neemt om u dank te zeggen uit naam van alle kameraden en in tegenwoordigheid van de vaandels van onze regimenten, welke de eenheid symboliseren van alle soldaten van de eerste legerdivisie. Op het ogenblik dat ik onze koningin, onze weldoenster, moet toespreken, komt de lieflijke naam van "moeder", welke wij allen met vroomheid uitspreken en die voor ons het ganse verleden en onze ganse hoop beduidt, mij op de lippen. Gij, die elke dag met uw handen de gewonden in de hospitalen verbindt, die aan onze legersteden komt om ons moed in te spreken, ge zijt heden hier aanwezig om ons deze feestzaal te schenken, die bestemd is om de dagen te verzachten, welke wij ver van de onzen doorbrengen. Daarom is het uit het diepst van mijn hart dat ik uit naam van alle kameraden onze diepe bewondering, onze innige dank en onze volkomen toewijding tot uiting breng. Veroorloof mij uwe majesteit deze bloemen aan te bieden, die beter dan woorden de gevoelens vertolken van uw soldaten, uw grote kinderen.

De vier schouwburgen kunnen dagelijks een kosteloze voorstelling aan 10.000 soldaten geven.

De oorlog.

Reuter meldt uit Parijs naar aanleiding van wat er zondag op het westelijke gevechtsterrein is voorgevallen:

Geen enkel teken laat uitkomen, of de Duitsers zullen volharden bij hun pogingen tegen Ieper, Hazebroek, Béthune of Amiens. Maar hoe dan ook, de reusachtige hoeveelheid materiaal en de omvang van de effectieven, in Vlaanderen en Picardië opgehoopt, moeten hen aanzetten om de slag, eens dat hij is aangegaan, voort te zetten.

Als de Duitsers koppig vasthouden aan een stormloop bij de Somme of de Leie, zijn ze gedoemd om bloedige verliezen te ondergaan zonder een doorslaand succes te kunnen behalen. En als ze daarentegen elders aanvallen, zal dit meebrengen, dat hun eerste poging al faalt.

Het Duitse offensief is nu een maand aan de gang. De Franse aanvoerders hebben een maand lang vastberaden het defensief gehandhaafd, waarbij ze de soldaten zoveel mogelijk ontzagen en tevens onder de vijandelijke soldaten huishielden. De grote Franse reserves zijn nog bijna ongeschonden. Foch beschikt over verse krachten om wanneer hij het ogenblik gekomen dacht een beslissende tegenaanval te ontketenen.

De Echo de Paris geeft een brok weer van een gesprek, einde van de vorige maand tussen Lloyd George en Foch gevoerd. Lloyd George vroeg aan de generaal: Stel eens, dat u de keuze hebt: welke partij hebt u liever, die van Ludendorff of die van uzelf. Foch antwoordde: de mijne.

Gedurende zijn bezoek aan het Frans-Britse front, heeft Clemenceau met het opperbevel van de geallieerden overlegd. Zeer voldaan is hij huiswaarts gekeerd.

Londen, 23 april. Officieel: Onze strijdkrachten ter zee hebben vanochtend een aanval bij verrassing op Oostende en Zeebrugge uitgevoerd.

Londen, 23 april. Officieel: Vanochtend vroeg is een marineaanval op Oostende en Zeebrugge gedaan, die door de vijand gebruikt werden als basis voor torpedojagers en duikboten. Onze strijdkrachten zijn bezig terug te keren en uit de schaarse inlichtingen, die tot dusver ontvangen zijn, valt op te maken, dat de aanval een redelijke mate van succes heeft gehad. Met uitzondering van de dekkingsschepen, bestond de strijdmacht uit hulpschepen en zes verouderde kruisers.

Vijf van deze kruisers, die gevuld waren met beton, werden gebruikt als versperringsschepen en, nadat men ze aan de grond had laten lopen, verliet de bemanning ze, volgens ontvangen bevelen, en liet men ze in de lucht vliegen.

Een nadere mededeling zal verschijnen, als de rapporten ontvangen zijn van de schepen, die nu naar hun basis terugkeren.

Er zijn nog geen berichten over verliezen aan levens ontvangen.

De oorlogstoestand.

We leven in afwachting. Het Amerikaanse ministerie van oorlog begint in zijn weekoverzicht met te zeggen, dat tot nog toe de offers, die Duitsland voor zijn offensief heeft gebracht, nog geen uitkomst van belang hebben opgeleverd. Dat deze opmerking slechts een zeer betrekkelijke waarde heeft, blijkt uit het vervolg van het overzicht, waarin staat, dat de vijand nog eens en nog krachtiger zal stormlopen, dan hij al gedaan heeft, en – als om dat nog aan te dikken – dat de slag, die in de uitspringende fronthoek woedt, niet beslissend is en niet moet worden beschouwd als de grootste krachtsinspanning van de vijand.

Natuurlijk, als de krachtigste stormloop nog moet komen, dan is de uitkomst van de strijd tot op heden niet beslissend. De grote slag is nog niet in een kritiek stadium getreden, en men kan nog niet eens zeggen, of de volgende Duitse stoot van die aard zal zijn, dat hij hem daarin zal brengen.

Inmiddels is het gedurende deze pauze aan het front haast nog stiller dan tijdens de stilste stilstand. Het kanongedonder, gisteren op de riviereilanden vernomen, is gebleken nog niet de inleiding te zijn geweest tot een opleving van de gevechtswerkzaamheid in het gebied van Ieper of de IJzer.

In dat verband spraken wij gisteren van de misstand, dat Reuter de Belgische stafberichten niet naar Nederland overseint. Om alle misverstanden te vermijden, vullen we dit nog aan met de opmerking, dat wij voor ons sedert lang in die leemte hebben voorzien. Onze correspondent te Havre seint ons geregeld de officiële Belgische berichten over.

Men meldt ons hedenochtend uit Oostburg:

In de afgelopen nacht is er van 12 tot 2 uur langs de Belgische kust hevig geschoten. Ook uit zee werden schoten afgegeven. De vliegmaachines hoorde men druk heen-en-weer vliegen.

24 april 1918

Londen, 23 april. Officieel middagbericht. Wij maakten een aantal gevangenen in de sector van Robecq en bij Wijtschate. In deze beide streken hadden plaatselijke gevechten in ons voordeel plaats.

De vlootbewegingen tussen Oostende en Zeebrugge.

Londen, 23 april. In het Lagerhuis de operaties tegen Oostende en Zeebrugge beschrijvend, heeft sir Eric Geddes, eerste lord van de admiraliteit het volgende medegedeeld:

De onverwachte aanval is ondernomen onder vice-admiraal Roger Keys, commandant van Dover, en Franse torpedojagers hebben daarbij geholpen. Zes verouderde Britse kruisers, Brilliant, Sirius, Iphigenia, Intrepid, Thetis en Vindictive, alle 20 tot 30 jaar oud, werkten bij de aanval mee. Vijf, met beton gevuld, zouden zo mogelijk in de vaargeul en de ingang naar de havens tot zinken worden gebracht. De Vindictive met twee hulpschepen, oorspronkelijk Liverpoolse veerschuiten, voerde bestormings- en vernielingsafdelingen naar de kop van de Zeebrugse pier. De Vindictive was inzonderheid met planken uitgerust voor het aan wal brengen van bestormingsafdelingen, benevens kisten met vlammenwerpers en steenslag. Alle daarbij betrokken mannen, matrozen en mariniers, waren vrijwilligers van de vloot voor de volle zee en er was een wedijver van belang om daaraan deel te nemen.

Lichte dekkingskrachten onder admiraal Tyrwhitt deden de onderneming in het noorden. Een grote macht monitors, benevens een groot aantal motorbarkassen en kustmotorboten, welke kleine en snelle boten zo veel mogelijk koppen bemanning aan boord hadden, namen daaraan deel. Het algemene plan was om na een vinnig bombardement van een uur lang, door de Vindictive, monitors en twee hulpschepen tegen Zeebrugge te richten, haastig op de pier van Zeebrugge aan te houden en bestormings- benevens vernielingsafdelingen aan land te zetten. Ondertussen zouden drie versperringsschepen, dit wil zeggen oude kruisers, naar de ingang van het kanaal stomen. Daar zouden ze aan de grond gezet en "opgeblazen" worden. Twee oude, waardeloze duikboten, moesten, vol ontplofbare stoffen tegen het paalwerk lopen teneinde de pier van de kust te scheiden. Bij Oostende zou een eenvoudiger operatie

daarin bestaan, dat twee versperringschepen op de kust zouden lopen en bij de ingang van de haven tot ontploffing worden gebracht.

Men heeft vernomen, dat bij Oostende twee versperringschepen op de kust werden gezet, verlaten en "opgeblazen". Bij Zeebrugge bereikten twee van de drie versperringschepen het doelwit. Ze werden in de mond van het kanaal tot zinken gebracht en vlogen volgens bedoeling in de lucht. Het derde raakte tevoren vast.

Geweervuur- en torpedoaanvallen tegen vijandige torpedojagers en andere vaartuigen aan de pier richtten meer of minder schade aan en een kustmotorboot rapporteert een vijandige torpedojager te hebben getorpedeerd, welke trachtte te ontvluchten. Een van de oude duikboten bracht het tot dat doel. Ze werd "opgeblazen", waarbij paalwerk, dat tot de pier toegang geeft werd vernield. Bestormingafdelingen van de Vindictive, benevens van de hulpschepen Iris en Daffodil deden een aanval en vochten ten dapperste, waarbij ze hun stellingen aan de pier langer dan een uur handhaafden en de vijandige strijdkrachten, die de pier en de batterij, torpedojager- en duikbootopslagplaatsen alsmede een grote zeevliegtuig (loods?, Redactie) daarop bezet hielden, zwaar havenden.

De aanval was er oorspronkelijk op berekend om de aandacht van de bezetting van de pier in beslag te nemen, terwijl de versperringschepen de haven binnenliepen en met succes bekroond werden. Na de landingsafdelingen weer aan boord te hebben genomen, voeren de Vindictive, Iris en Daffodil voorspoedig terug. Volgens de rapporten is de Vindictive op zijn basis teruggekeerd, en de twee andere zijn op de terugweg. De enige Britse verliezen aan schepen, tot op dit ogenblik gemeld, zijn een torpedojager, door kanonvuur ter hoogte van de pier in de grond geboord, twee kustmotorboten en twee monitorbarkassen, die vermist worden.

Naar de mening van de admiraliteitsraad komt de vice-admiraal van Dover benevens alle officieren en mannen alle achting toe voor hun zeer moedig doortasten. Er is voldoende bewijs, dat de ingang van het kanaal naar Brugge vermoedelijk afdoende is versperd en dat aanzienlijke schade werd aangericht.

Londen, 23 april. De koning heeft aan de vice-admiraal te Dover geseind: Ik wens u en de strijdkrachten onder uw bevel ten hartelijkste geluk wegens de operaties, die ze vannacht met zo doorslaand succes volvoerden. De schitterende moed, in buitengewoon gevaarlijke omstandigheden ontplooid, vervult mij met trotse bewondering.

Havre, 23 april. Koning Albert heeft een besluit ondertekend, waarbij een onderscheiding, in de vorm van een streep op de mouw, wordt toegekend aan alle soldaten, die sedert de aanvang van de vijandelijkheden door toedoen van de vijand zijn gewond. Brandwonden door brandende vloeistoffen en vergiftigde gassen zijn er bij inbegrepen. De streep wordt op de mouw gedragen. Er wordt daarbij echter geen schadeloosstelling uitgekeerd.

Londen, 24 april. Officieel: Laat in de avond deed de vijand aanvallen in de nabijheid van Dranouter. Hij werd na een kort gevecht door de Fransen teruggedreven. De Franse en Engelse artillerie hebben de vijand mooie verliezen toegebracht.

De aanval op Oostende en Zeebrugge.

Berlijn, 24 april. Officieel: In de nacht van de 22^e op de 23^e april hebben wij een groots opgezette onderneming van Britse strijdkrachten ter zee tegen onze Vlaamse steunpunten verijdeld.

Na een hevige beschieting van zee uit, drongen kleine kruisers, achter een sluier van kunstmatige nevel, begeleid door talrijke

torpedojagers en motorboten, vlak tot de kust bij Oostende en Zeebrugge door. Het doel was, de sluizen en havenwerken daar te vernielen. Tegelijkertijd zou – naar gevangenen verklaren – een afdeling van vier compagnieën zeesoldaten, de Royal Marineers, de pier van Zeebrugge bij verrassing bezetten, en alle gebouwen, kanonnen en oorlogsvoorraad daarop, samen met alle vaartuigen in de haven vernietigen. Van deze vier compagnieën zijn slechts 40 man er in geslaagd om voet aan de pier te zetten. Ze zijn, ten dele dood, ten dele levend in onze handen gevallen. Op de smalle muur van de pier werd eerst van beide kanten met de uiterste verbittering gevochten.

Van de Engelse strijdkrachten ter zee, die aan de aanval deelnamen, werden de kleine kruisers Iphigenia, Intrepid, Sirius en twee andere van dezelfde klasse, van welke de namen onbekend bleven, dicht onder de kust tot zinken gebracht. Verder werden drie torpedojagers en een groot aantal torpedomotorboten door ons artillerievuur in de grond geboord. Slechts enkele leden van de bemanning konden wij redden. Behalve een door een torpedotrefter veroorzaakte averij aan de pier, zijn onze bouwwerken en kustbatterijen volkomen ongedeerd gebleven. Van onze strijdkrachten ter zee kreeg alleen een torpedoboot zeer lichte averij. Onze verliezen aan mensen zijn gering.

Londen, 23 april. De helden van de marine-expeditie tegen Oostende en Zeebrugge zijn bij hun terugkeer vanavond in een haven aan de zuidoostkust warm begroet. Men was getuige van ontroerende tonelen, toen de lijken aan land gebracht en de gewonden aan wal gedragen werden of strompelend van boord kwamen. Allen waren ondanks de uitputtende nachtelijke inspanning opgetogen. Zes lorries met manschappen van de marine reden van het strand naar het station. De manschappen waren uitgelaten en riepen: "Wij zijn de jongens van de blokkade!" De meeste manschappen wilden zich

niet verder uitlaten dan dat ze hun opdracht volvoerd hadden. Enkeligen zegden dat ze een uur lang aan land waren geweest en daar bloot gestaan hadden aan een verschrikkelijk machinegeweevuur, dat ze met rente terugbetaalden. Enkele van de bijzondere landingsbruggen braken. Een veteraan van Gallipoli zegde: "Het was aldoor een warmer karwei dan de landing aan de Dardanellen!"

De terugtocht werd op een gegeven sein op de ordelijkste manier volbracht. Toen men aan boord van de kruiser terugkeerde, merkte men dat zijn dekken door het vijandelijke vuur opengereten waren en dat weinige leden van de bemanning er zonder schade afgekomen waren. Sommige manschappen van de landingsafdeling verklaren, dat ze alle kanonnen op het havenhoofd en alle loodsen daar vernielden, waarbij voorraden en munitie in de lucht vlogen. Enkeligen verzekeren dat de Duitsers riepen: "Daar zijn de Amerikanen!" en van de batterijen wegliepen, waarna de kanonnen vernield werden. Andere mariniers vielen intussen de loodsen met vlammenspuiten aan.

Ook verzekerde men dat de sluizen van de haven van Zeebrugge door ontploffingen vernield werden en enkele torpedojagers metterdaad in de haven doordrongen, waarnemingen deden en enkele daar voor anker liggende Duitse torpedojagers enterden, waarbij de manschappen de bemanningen die naar dek snelden, met kolfslagen neersloegen. Een Duitse torpedojager die uit trachtte te varen, werd geramd, doormidden gekloofd en in de grond geboord.

Londen, 24 april. De bladen staan vol over de aanval op de Vlaamse havens, die geestdriftig geprezen wordt als een dapper wapenfeit en waarvan men hoopt dat hij een geduchte slag aan de duikbootoorlog zal toegebracht hebben. De voldoening wordt vermeerderd omdat de onderneming het bewijs toont dat de admiraliteit het

defensiebeleid heeft laten varen, dat hoe langer hoe meer onpopulair was geworden.

De Daily Chronicle zegt dan ook dat de vermetele Engelse overrompeling op Zeebrugge en Oostende het eerste belangrijke voorbeeld is van een marineoffensief van Engelse zijde sedert Lord Fisher de admiraliteit verlaten heeft en een uitstekend voorbeeld is van wat de voorstanders van een aanvallend beleid wilden.

De correspondent van de Daily Chronicle in een haven van Kent zegt: De mannen, die aan de operatie hadden deelgenomen, zeggen dat zij alle kanonnen op het havenhoofd van Zeebrugge hebben laten springen en de loods en over hun gehele lengte hebben laten springen, waarbij de grote voorraden en munitie, die zij bevatten, in de lucht vlogen en dat zij de mond van het kanaal en de vaargeul die er doorheen voert, geblokkeerd hebben met oude kruisers, die met cement gevuld waren. Voor ze binnen een halve mijl van de haveningang waren, had een van de schepen het licht op het einde van het havenhoofd in het zicht gekregen. Het aanvallende schip had nauwelijks het licht op het hoofd ontdekt, of uit de Duitse verdedigingswerken stegen sterrenbommen op, die volgens de toeschouwers meer licht verspreidden dan iets wat zij ooit gezien hadden. Het licht drong zelfs door de dichte nevel heen en de aanvallende kruiser was er even goed in te zien als in het volle daglicht. In een seconde leek het alsof elke batterij in de buurt haar vuur op het schip geconcentreerd had. Hoe het schip nog vooruit kwam, begreep niemand die er getuige van was. Grote granaten van 42 cm en andere van kleiner kaliber vlogen om haar heen en blijkbaar werd het schip door een of twee kleinere projectielen getroffen, maar het stoomde voort en men zag het veilig en wel de punt van het hoofd om en de haven in varen. Het vuur was blijkbaar van de kwetsbaarste gedeelten van het schip afgeleid door de gebouwen op het hoofd, die tussen het schip en de batterijen in stonden. De

meeste schade werd boven de waterlinie toegebracht. Zonder zich om alles wat gebeurd was te bekommeren, stoomde de commandant dapper op het hoofd af en landde een grote afdeling van zijn manschappen met een afdeling mariniers. Men zegt dat de Duitsers, zodra ze de aanvallers zagen landen, bijna uit een mond riepen: "Daar komen de Amerikanen! Daar komen de yankees!"

Volgens sommigen liepen zij in menigte van de dichtstbijzijnde batterijen weg en lieten hun kanonnen aan de genade van de Engelse matrozen en mariniers over. De kanonnen werden een voor een vernield, terwijl anderen van de aanvallende afdelingen vlamspuiten ter hand namen en de loods en munitieopslagplaatsen bestookten. Blijkbaar onder dekking van deze operatie baanden de geladen kruisers, die bestemd waren om de vaargeulen te blokkeren, zich een weg naar de haven. Ze waren, voor zover ik kan nagaan enkel vergezeld door een duikboot. Toen ze de ingang van de haven naderden, wierpen ze het anker uit en na 23 minuten waren ze, volgens verklaring van een ooggetuige, gezonken. Een van de torpedojagers of duikboten, die de schepen begeleiden, liet een lading bij de sluizen springen en men hoopt en gelooft dat ze daardoor vernield zijn. Intussen waren ook vier torpedojagers de haven binnengelopen. Ze konden er in rondkruisen en waarnemingen doen, maar waren niet in staat om zich in de strijd te mengen.

Toen het aanvallende schip en de landingsafdelingen hun werk verricht hadden, werden de manschappen aan boord genomen en begon de kruiser, ondanks zijn beschadigde toestand, de haven uit te varen. Een granaat van 42 cm trof de bovenbouw en vooruit werd het stuurtoestel beschadigd, maar het schip slaagde er niettemin in weg te varen en onder eigen stoom zijn plaats in te nemen achter de linies van de beschermende kruisers.

Londen, 24 april. De aanval op Oostende en Zeebrugge wordt hooglijk geprezen als een eerste voorval in deze oorlog, dat te vergelijken is met de vernielingstochten van een eeuw geleden, ofschoon de omstandigheden ditmaal veel gevaarlijker waren. Archibald Hurd zegt in de Daily Telegraph: Het zal behoren tot de dapperste operaties in de annalen van de Britse marine en er is weinig twijfel, dat voor zover tenminste Zeebrugge betreft het doel verwezenlijkt is. Het is verder niet alleen een mooi stuk van initiatief, vindingrijkheid en durf, maar ook knap werk van de staf.

De Daily Telegraph merkt op, dat het succes de bekroning was van vele weken lang voorbereidend werk, tot zijn einde gebracht onder goed bewaarde geheimhouding. De schepen hadden bijzonder voor hun taak voorbereide officieren en manschappen. De Duitsers werden verrast. Er zijn redenen om te geloven, dat Zeebrugge voor verscheidene volgende maanden onbruikbaar gemaakt is als marinebasis. De mannen, die aan de expeditie deelnamen, waren vrijwilligers, die wisten, dat ze met open ogen de dood tegemoet moesten treden.

De Daily Mail herinnert aan het gezegde van Nelson, dat er niets is, wat de Engelse zeeman niet kan doen en zegt, dat de Engelse matroos nu nog even kranig is als ooit het geval is geweest.

De marinemedewerker schetst een treffend tafereel van de hevigheid van de strijd, toen een vrijwilligersafdeling van heldhaftige matrozen en mariniers op het havenhoofd te Zeebrugge aan land kwam en onder dekking van de regen van granaten en stromen vlamvend vuur van boord van hun schip zich al vechtend een weg baanden tegen het Duitse kanonvuur in. Even gevaarlijk, zo niet gevaarlijker was de taak van de mannen aan boord van de schepen, die aan de ingang van het kanaal voor de haven van Zeebrugge tot zinken werden gebracht. Ze moesten kordaat de haven

binnenstomen voorbij de vijandelijke verdedigingswerken en tegen krachtig vijandelijk verzet in hun schepen kalm in de lucht laten vliegen en zinken, welke schepen zij slechts op het allerlaatste ogenblik konden verlaten. Maar zo anderen zich aan ernstige gevaren blootstelden, – de bemanningen van de twee oude duikboten, die met ontplofbare stoffen gevuld, in werkelijkheid drijvende mijnen waren, en die opdracht hadden gekregen om de palissades in de lucht te laten vliegen, hadden een bijna gewisse dood voor ogen. Hier heeft men te doen met een voorbeeld van zelfopoffering en een moed, die moeilijk te evenaren of te overtreffen zijn.

De medewerker zegt, dat men door de versperring van de mond van het kanaal van Zeebrugge voorlopig een van de gemakkelijkste uitvalspoorten van de vijand naar de Noordzee toegestopt heeft.

De marinemedewerker van de Daily News schrijft:

De Duitse vloot heeft nooit zoiets kranigs beproefd als de slag tegen Oostende en Zeebrugge. In verband beschouwd met de klopjacht die onlangs in het Kattegat en de baai van Helgoland ondernomen is, kan men zeggen dat de zee meetrilt met de krampachtige bewegingen van de beslissende strijd te land. Op beide elementen beweegt de strijd zich in de richting van een beslissing. We mogen de voortzetting van die levendigheid verwachten. De zeemacht laat zich nu op zichzelf gelden en Engeland moet zich in dat vooruitzicht verheugen.

De Daily Chronicle zegt, dat de aanval een uitmuntend voorbeeld levert van hetgeen de voorstanders van een offensief ter zee voor ogen staat. Het succes van zo'n operatie moet niet alleen beoordeeld worden naar zijn materiële, maar ook naar zijn morele uitkomsten en de indruk, die ze op de vijand maakt, door hem te laten zien, dat hij aangevallen kan worden.

De Times zegt dat de Britse vloot de Sint Jorisdag gepast gevierd heeft door een roemrijk wapenfeit. De geest en de houding van onze matrozen hebben de ongebroken overleveringen van de vloot bestendigd. Onze matrozen zijn even fel op invallen in zeeroversnesten als in de dagen van Drake, Hawkins, Rodney en Nelson.

De marinemedewerker van de Daily Graphic zegt dat er reden is om te vrezen dat Engeland vele officieren en manschappen van waarde heeft verloren, maar ze zijn op edele wijze gesneuveld in een kranige krijgsverrichting. Engeland heeft zijn vloot lief en weet dat ze het land nooit in de steek zal laten. Sedert admiraal Keyes het bevel te Dover aanvaard heeft, heeft men de indruk gekregen dat er een agressievere geest aan het werk is. Achtereenvolgende gevechtsepisodes hebben van die geest getuigd en de pas uitgevoerde aanval is het belangrijkste voorval van die aard dat nog gemeld is.

De Daily Express zegt dat de onderneming naar het hart van de Britse zeeman was. Niet voor het eerst heeft ze bewezen dat de Engelse zeeman niet terugdeinst voor kustbatterijen en kustverdedigingsmiddelen. Het verbazingwekkendste feit is, dat de matrozen voet kregen op het havenhoofd en nog meer dat ze het bezet hielden tegen allen die op kwamen zetten, tot de expeditie haar werk voltooid had. Het is de zwaarste slag die de duikbootoorlog sedert zijn begin gekregen heeft.

De Daily News zegt: De natie zal met ontroering het verhaal van de heldhaftige episode van Zeebrugge lezen, waarvan de uitkomsten niet anders dan allerbelangrijkst kunnen zijn, omdat ze vermoedelijk een deel van grotere operaties vormen. Onder alle heldendaden van deze oorlog blinkt dat wapenfeit uit. Het verhaal van het gebeurde

van Zeebrugge is een onvergankelijk epos, dat altijd vervoering zal gaande maken.

Parijs, 23 april. Onder de stortvloed van voorspellingen betreffende de voor de deur staande hervatting van het Duitse offensief, verdienen de volgende gedocumenteerde aanwijzingen van een correspondent bij het leger te worden vermeld: Er zijn tekenen, die het mogelijk maken om een hevige aanval in de richting van Vlaanderen en een aanval op Amiens te voorzien. Niettemin zal het voornaamste doel van de Duitse krijgsverrichtingen waarschijnlijk bestaan in het voortdurend trachten het Engels-Franse aanknopingspunt te verbreken. Dit punt kan slechts door de inneming van Amiens worden getroffen. Indien dus, zoals alles doet veronderstellen, de operatie tegen Amiens zou plaatshebben, is het zeer waarschijnlijk dat zij verscheidene samenhangende aanvallen zal bevatten. Men loopt nauwelijks kans zich te vergissen, wanneer men aanneemt dat er één zal worden ingezet van het zuiden van Atrecht uit, die zich tot ten noorden van Albert zal uitstrekken en een andere, die zich over Villers-Bretonneux en Sauvillers zal bewegen. Deze twee, elkaar in de richting van Amiens naderende aanvallen, moeten gelijktijdig worden ingezet, daar ze anders tot mislukking zijn gedoemd. Daarentegen is het niet waarschijnlijk dat de Duitse legeraanvoering er aan denkt om direct over de weg Albert-Amiens te opereren, daar zij niet onbekend is met de sterkte der Britse werken, die hem verdedigen, noch met natuurlijke hindernissen, die de positie van de verdediger gunstiger doen zijn. Niet bewijst trouwens dat zij niet voornemens is iets te ondernemen ten zuiden van de Luce, met het doel om de spoorlijn Parijs-Amiens en de weg Parijs-Breteil-Amiens af te snijden.

De oorlogstoestand.

Duitsers zijn mensen van voorbereiding, niet alleen op militair, ook op politiek gebied. Zo heeft nu al het "Vlaams verbond van Antwerpen" een motie aangenomen ten gunste van de desannexatie van Frans-Vlaanderen, een voorteken van waar het toe komen kan, als de Duitsers de macht mochten krijgen om over de toekomst van dit gewest te beschikken.

Zondag heeft de keizer tegen de duikbootkapiteins van de basis aan de Vlaamse kust een redevoering van stavast gehouden. De Engelsen zijn met hun vermeende aanval op Zeebrugge en Oostende juist te laat komen om hem in de rede te vallen. Welk succes hun aanval heeft gehad, hangt er van af, of de hinderschepen, die ze hebben laten zinken, al dan niet precies op de goede plaats zijn komen te liggen, wat uit de berichten niet met volkomen zekerheid valt op te maken.

De draadloze Duitse berichtendienst komt nog eens terug op de achterwaartse beweging van de Engelsen in de boog om Ieper. De dienst merkt op, dat de Britten zich vorig jaar ten koste van grote moeite hadden opgewerkt tot aan de rand van de heuvelketen, zodat ze het uitzicht hadden gekregen over de golvende vlakte, te midden waarvan de torens van Roeselare zich verheffen. Die vlakte lachte hen toe als een opmarsterrein voor 1918, welk jaar de beslissende voorwaartse beweging moest brengen.

Thans evenwel zijn ze teruggetrokken op een stelling achter de Steenbeek. Deze nieuwe stelling is uiterst sterk, en wordt zowel door Belgen, die de Engelsen te hulp geroepen hebben, als door Britten bezet gehouden. Hieruit blijkt dat de Engelsen tot elke prijs Ieper willen behouden. De gevangenen, die hier worden gemaakt, zijn blijkbaar niet vatbaar geweest voor de betogen van de Engelse propagandadienst. Nu het zo moeilijk bevochten terrein bij Ieper

wordt prijsgegeven, kunnen zij het geloof in een Engelse overwinning niet langer behouden.

Uit dezelfde bron wordt bericht, dat, naar uit papieren, gevonden bij een gevangen Amerikaanse vlieger, blijkt, verscheidene van deze vliegers de overtocht hebben gemaakt op hospitaalschepen en daarvoor eerst pro forma bij de hospitaaldienst waren ingedeeld.

Over de luchtactie op 22 dezer meldt Haig, dat veel nuttig verkenningswerk is verricht. Op het station te Torhout, de munitiedepots te Engel en op Waasten, Armentières en Roeselare zijn 19 ton bommen geworpen.

Vijf vijandelijke toestellen zijn in luchtgevechten neergeschoten, zes stuurloos neergejaagd, een door afweergeschut geveld en twee kabelballons vernield. De Engelsen missen drie toestellen.

25 april 1918

Havre, 24 april. Naar aanleiding van het schitterend succes van de 17^e april heeft luitenant-generaal Gillain, hoofd van de generale staf, uit naam van de koning de volgende bekendmaking tot de Belgische troepen uitgevaardigd: Soldaten, in oktober 1914 heeft de koning verklaard dat het aan u is om door uw stoutmoedigheid en dapperheid, waarvan ge zo talrijke proeven hebt afgelegd, de faam van uw wapens te handhaven. Onze nationale eer is daarbij betrokken. Ge hebt de oproep van de koning beantwoord door een hardnekkige en zegevierende verdediging van uw stellingen aan de IJzer, die voortaan historisch zijn. De naam Belg is er met roem overladen. Ge hebt al de stellingen waar de koning u had opgesteld, van de zee tot aan de IJzer, ongeschonden behouden. Ondanks de jongste pogingen van vijandelijke elitetroepen, hebt ge stand gehouden voor Nieuwpoort, Reigersvliet, Diksmuide en Merkem.

Sedert een maand heeft de vijand het grootste aller offensieven aan de Somme en de Leie ondernomen en hij heeft onophoudelijk zijn aanvallen ingezet. De vijand is op onze 3^e en 4^e divisies gestoten; hij werd door de hardnekkigheid van onze divisie uit Namen tot staan gebracht en moest onder de zegevierende druk van de dappere troepen uit Luik wijken.

Soldaten, de koning rekent op u. Ge zult u uw broeders waardig tonen, wiens ontembare tegenstand de bewondering van de hele wereld opwekt. De IJzer moet de onoverkomelijke hinderpaal blijven, waartegen de vijandelijke stormaanvallen te pletter zullen lopen.

Londen, 24 april. De 23^e april was het weer niet zeer gunstig voor de werkzaamheden tot 5 uur 's middags, toen er een hevig gevecht in de lucht plaatsgreep. Gedurende de dag werden lage verkenningen, alsmede geschutsarbeid verricht, terwijl Merville, Estaires, Steenwerck, Chaulnes en de dokken van Oostende krachtig werden gebombardeerd. Er werden 14 vijandelijke toestellen neergeschoten en twee andere stuurloos tot dalen gebracht. Een ander Duits toestel werd in onze linie door ons afweergeschut neergeschoten. Een van onze vliegtuigen wordt vermist. Gedurende de nacht heeft een eskader meer dan 20 ton bommen op verscheidene doelen geworpen, waaronder Roeselare, Wervik, Armentières, Bapaume, het spoorwegstation van Chaulnes, Torhout, Doornik, Kortrijk en de dokken van Zeebrugge. Op al deze doelen werden treffers verkregen, terwijl in sommige gevallen branden uitbraken. Al onze toestellen keerden terug.

Londen, 24 april. De admiraliteit deelt mede dat er gisterochtend door de Britse luchtmacht waarnemingen op de vijandelijke kust werden gedaan en bomaanvallen werden ondernomen. De waarneming was moeilijk ten gevolge van de wolken, vandaar dat onze toestellen tot op 50 voet daalden. Toen de lucht optrok kon over

een uitgestrektheid van 20 yards de pier van Zeebrugge worden waargenomen, alsmede de voor Oostende tot zinken gebrachte schepen, die tussen de havendammen lagen en de vaarweg blokkeren.

Op doelen op het strand werden verscheidene bommen neergeworpen.

De aanval op Oostende en Zeebrugge.

Berlijn, 24 april. Officieel. Uit de door de eerste Lord der Engelse admiraliteit, sir Eric Geddes, afgelegde verklaring in het Lagerhuis, nopens de onderneming tegen Oostende en Zeebrugge, schijnt men te moeten lezen dat zowel in Oostende, doch in het bijzonder in Zeebrugge, het beoogde doel, het afsluiten der havens, zou zijn bereikt.

Hiertegenover wordt nadrukkelijk vastgesteld dat de oorlogvoering ter zee van de Vlaamse kust uit door de Engelse onderneming in geen enkel opzicht is gestoord.

Londen, 24 april. De koning heeft, uit waardering voor de diensten, door vice-admiraal Keyes bij de aanvoering der krijgsverrichtingen tegen Zeebrugge en Oostende op 23 april bewezen, deze tot riddercommandeur van de Bath-orde benoemd. De commandant Carpentier, die de Vindictive aanvoerde is tot kapitein bevorderd.

Londen, 24 april. Aan berichten van mannen, die aan de onverhoedse aanval ter zee op Zeebrugge hebben deelgenomen, is het volgende ontleend:

De ingang van het kanaal naar Brugge is met twee tot zinken gebrachte kruisers versperd. De sluisdeuren van Brugge zijn "opgeblazen".

Een Duitse torpedojager is getorpedeerd, een andere geramd, een derde door de landingsafdelingen in de grond geboord.

Op de pier zijn alle kanonnen en grote munitievoorraden vernield. De palissade van het viaduct tussen het havenhoofd en de wal is stuk.

Toen de bestormingafdeling op de pier was geformeerd, deed een grote Duitser een uitval, maar hij kreeg een slag op het hoofd en werd doodgeslagen met een knuppel, met welk wapen de mariniers bewapend waren.

Enige aanvalsdetachementen naderden de Duitse torpedojagers in de haven alvorens de bemanningen de tijd vonden om de kanonnen aan dek gevechtsklaar te maken.

De Duitsers werden op het hoofd geslagen, als ze boven de luiken uitkwamen.

Een Duitse torpedojager, die de haven trachtte uit te komen, werd midscheeps geramd. Toen de bestormingafdelingen van het havenhoofd terugkeerden, lieten ze de Union Jack daar wapperen.

De aanval op Oostende en Zeebrugge.

Londen, 25 april. Nadere berichten over de aanval op Zeebrugge en Oostende bewijzen dat het succes aanmerkelijk groter is, dan de voorzichtige uitlatingen van Geddes in het Lagerhuis deden verwachten.

De vlootcorrespondent van de Daily Graphic legt er de nadruk op dat het geen bravourestukje was, maar dat de aanval is ondernomen uit overwegingen van hoge strategie. Evenals Drake's uitdaging aan de Spaanse armada om zich in volle zee met hem te meten, was dit een vingerwijzing voor de Duitse vloot dat we gereed zijn.

De Daily Telegraph vestigt de aandacht op de onjuistheid van de Duitse beweringen dat de schepen die wij opzettelijk tot zinken hebben gebracht om de uitgang van het kanaal van Brugge dicht te stoppen, door het Duitse vuur in de grond zijn geboord en dat slechts 40 man er in geslaagd zouden zijn op de pier te komen. Het blad merkt op dat de poging der Duitse regering om op deze wijze de feiten te verbloemen een aanduiding is voor het belang dat zij aan deze aanval hecht.

De berichtgever van de Daily Telegraph te Dover schrijft: De Vindictive heeft een uur en 50 minuten langsij van de pier van Zeebrugge gelegen.

De afdeling die te Oostende is geland is ook zeer tevreden over haar werk. Ze heeft heel wat schade aangericht. Het vuur van de Duitse batterijen was buitengewoon hevig, maar de Duitsers schoten in het wilde.

Een officier heeft in een gesprek met dagbladcorrespondenten gezegd dat hij en zijn mannetjes het graag morgen nog eens zouden overdoen, zelfs als ze wisten dat ze niet zouden terugkeren.

Een andere officier antwoordde op de vraag of de landingsafdeling blij was toen het bevel om terug te trekken kwam, dat sommigen verheugd waren dat het karweitje was verricht, terwijl anderen mopperden en door wilde gaan om de Duitse kustbatterijen te bestrijden.

Allen waren vol lof over de dapperheid van de bevelhebber van de Vindictive. Een officier van deze kruiser verklaarde: de brug van de Vindictive werd weggeschoten met allen die er op waren, behalve de gezagvoerder die er als door een wonder levend afkwam en doodkalm de bewegingen van het schip bleef leiden.

Een lid van de bemanning van een der oude duikboten die een deel van het viaduct op de pier van Zeebrugge hebben opgeblazen, zegde: Onze duikboot hield recht op het strand aan en was vlak bij de pier voor de Duitsers ze opmerkten. Toen ze onder het viaduct was gekomen, maakte de bemanning dat ze in een sloepje weg kwam, na twee lonten te hebben aangestoken, die de ontplofbare stoffen op de bepaalde tijd deden springen.

De officier van de motorboot die de bemanning van de duikboot later oppikte zegde: Ik zag ongeveer 200 Duitsers op de brug staan, die de pier met het strand verbindt. Ze dachten blijkbaar dat ze de duikboot in een val hadden gelokt. Ge kunt u de uitwerking voorstellen toen de duikboot onder de brug ontplofte; rondom ons werden wrakstukken en Duitsers in zee geslingerd.

Een officier van de motorboot die een torpedojager in de grond heeft geboord, vertelde dat men de jager had getorpedeerd toen deze een zoeklicht op de Engelsen richtte.

Een officier van een andere motorboot verzekerde dat zijn boot een torpedojager die aan de pier lag, had getorpedeerd. Een tweede torpedojager werd door een andere boot getorpedeerd en een derde werd geramd en zonk. Zijn boot had ook nog de vroegere Harwichboot "Brussels", het schip van kapitein Fryatt, getorpedeerd. De Duitsers gebruikten het als opleidingsschip voor torpedisten.

Een officier van de Vindictive zegde: Toen de zes grote Duitse kanonnen aan het einde van de pier en bij de ingang van de haven door de vijand waren verlaten en vernield waren, rukte onze landingsafdeling langs de pier op, die een mijl lang en 75 meter breed is. Halfweg de pier stootten wij op machinegeweren en prikkeldraadversperringen. We bestormden deze stelling. Toen de

vijandelijke kanonnen vernield waren trok de landingsafdeling terug en kwamen de versperringschepen binnen.

De Times zegt: Het Duitse bericht over de aanval is een fraai staaltje van misleiding en onverenigbaar met de verklaringen van onze mannen.

De Morning Post: De vijand heeft op het ogenblik dat hij moeite doet om de kanaalhavens in handen te krijgen, een klap gekregen, die de uitwerking van de duikbootoorlog aanmerkelijk zal schaden. Engeland kan vertrouwen dat admiraal Keyes voordeel zal halen van elke goede gelegenheid om tot het offensief over te gaan.

Londen, 25 april. Twee officieren van het bataljon koninklijke mariniers dat te Zeebrugge geland is, geven het volgende relaas van de operaties.

Beiden zeggen dat het de vermetelste onderneming was, die men zich kan indenken en dat ze met roekeloze waaghalzerij en voortvarendheid werd volvoerd.

We waren, zeggen zij, aan boord van de Vindictive. We kwamen op de aangewezen plaats en naderden volgens het plan de kust onder dekking van rookwolken. Alle vaartuigen, grote en kleine, namen deel aan de uitvoering van het vernuftige plan. De kleine vaartuigen maakten evenveel rook als de grotere. Inderdaad was er een ware rookbank, die zich van Zeebrugge tot Oostende uitstreekte. Ze misleidde de Duitsers een tijdlang volkomen, maar toen ze merkten, wat wij van plan waren, begonnen ze te schieten. We hadden toen geen andere keuze dan vooruit te gaan door de rookwolken. Toen werd het een hel. Er is volstrekt geen andere uitdrukking die het bombardement zou kunnen beschrijven. Al onze manschappen waren aan dek. De Duitsers beschoten hen snel gedurende meer dan

20 minuten. Ondanks dit vreselijke vuur stoomden we door, maar toen wij langzij het havenhoofd kwamen, ontdekten wij dat van de 14 landingsbanen, die aan de Vindictive waren bevestigd, om de landing te volvoeren, er maar twee te gebruiken waren. Er zat niets anders op dan met die twee beschadigde gammele bruggen de landing te ondernemen. Op het havenhoofd leden wij zware verliezen tengevolge van het vreselijke artillerievuur.

Nadat wij bij het hoofd waren gekomen ontdekten wij dat dit 20 voet beneden ons lag.

Om de zaken nog erger te maken, regende het aldoor. Tenslotte lieten wij ons door middel van touwen en touwladders zakken. Twee Duitse torpedojagers lagen langzij de buitenkant van het hoofd en beide onderhielden op korte afstand hun vuur tegen de Vindictive. Van die vaartuigen kwamen een aantal Duitse matrozen op ons af om aan te vallen, maar toen ze de punten van de Engelse bajonetten zagen, hielden ze stil. Onze manschappen deden een charge en bestormden daarna de eerste torpedojager, waarin ze 50 handgranaten wierpen. Een luide ontploffing volgde. Toen men het schip voor het laatst zag, stond het zwaar in brand en was het zinkende. We waren niet in staat de andere torpedojager te bereiken. De bediening van de voorste kanonnen van de Vindictive werd drie keer na elkaar door het Duitse kanonvuur weggevaagd, voor we vertrokken. Onze eigen kanonniers vuurden opmerkelijk goed. Ze vuurden een groot aantal projectielen af uit machinekanonnen (pompoms), houwitsers en schansmortieren. Nadat wij de torpedojager gebombardeerd en in brand gestoken hadden, baanden wij ons met de bajonet een weg naar het strand. We voerden een charge uit tegen de bediening van de kanonnen, aan het strand, die ons zoveel last veroorzaakten. Toen wij het sein kregen om ons terug te trekken, waren de blokkadeschepen onderwijl tot zinken gebracht en ons doel was bereikt. Het opperdek

van de Vindictive bood een vreselijk schouwspel. Het was gewoonweg een chaos, glibberig van het bloed. Overal in het rond lagen stervenden en gewonden. Hun kreten waren hartverscheurend.

De kapitein van de Vindictive gaf zijn bevelen met de uiterste koelbloedigheid van de brug. Ondanks de springende projectielen, manoeuvreerde het schip met de grootste handigheid tot het veilig onder dekking van een nieuw rookscherp de haven uit was.

Terwijl wij het Engelse Kanaal uitvoeren, ontmoette ons bij het aanbreken van de dag een oorlogsschip, dat de vlag van vice-admiraal Keyes voerde, en dat ons toeseinde: "Goed gedaan, Vindictive!" Beide bemanningen juichten zich hees. Bij het binnenlopen van de haven van Dover ontvingen wij een prachtige ovatie van de schepen daar.

Admiraal Keyes zocht dezelfde ochtend het overschot van het bataljon mariniers op. Na alle rangen geluk gewenst te hebben, zegde hij dat de hele operatie een volkomen succes was geweest en dat we ons werk goed hadden gedaan.

Een van de mooiste verrichtingen was het vermetele werk van onze duikboten. Twee van de oudste boten slaagden erin onder de brug op palen, die het strand met het hoofd van Zeebrugge verbindt, te komen. Aan de landzijde plaatsten zij onder die brug 10.000 kg ontplofbare stoffen. Zodoende beletten zij het aanvoeren van versterkingen van de wal. Het geweld van de ontploffing deed alles in het rond waggelen.

Londen, 25 april. De Daily Chronicle heeft te Dover een onderhoud gehad met een van de zes vrijwilligers die de twee met ontplofbare stoffen geladen duikboten naar de pier van Zeebrugge hebben

gebracht en er een bres in hebben geslagen. Allen zijn er als door een wonder levend afgekomen. De matroos vertelde: Onder dekking van rookwolken stuurden wij de duikboot tot vlak bij de pier voor de Duitsers ons ontdekten. Het was een gevaarlijk baantje, want we moesten op de seconde af te werk gaan. Als er ook maar iets haperde waren we er geweest.

Juist toen we opdoken richtten de Duitsers een zoeklicht op ons; we maakten toen dat we weg kwamen na de lonten te hebben ontstoken. De Duitsers vuurden wat ze konden op ons sloepje; toen de duikboot ontplofte sloegen we haast om, maar we hielden, ofschoon twee of drie van de onzen gewond waren, vol tot we door een motorboot werden opgepikt.

Londen, 25 april. De Times zet uitvoerig uiteen, dat het Duitse verslag over de aanval een mooi voorbeeld levert van "camouflage" (hier: verbloeming) van onaangenaam nieuws. O.m. wordt niet uitdrukkelijk gezegd dat de Engelsen de kruisers hebben laten zinken om de vaargeulen te versperren. Op de Duitse lezer moet het veeleer de indruk maken, dat de Duitsers dit hebben gedaan! Dat de kruisers met beton geladen waren, wordt voor de Duitse lezers zorgvuldig verborgen gehouden. Verder verneemt het Duitse publiek, dat "een torpedo" het havenhoofd trof en enige schade aanrichtte. Maar dat was geen torpedo, maar een duikboot, vol ontplofbare stoffen, waardoor de pier in de lucht vloog. Het Duitse publiek wordt gepaaid met de verzekering dat, op dit ongelukje na, de "havenwerken en kustbatterijen" volkomen onbeschadigd zijn en dat het verlies van de marine "buitengewoon licht" was en dat het alleen om een torpedoboot ging. Verder wordt beweerd dat de Duitsers drie torpedojagers en verscheidene andere vaartuigen in de grond geboord hebben.

Het hele Duitse verhaal is even onmogelijk met de verklaring van de Engelse matrozen in overeenstemming te brengen als de rest van het vertelseltje uit Berlijn. Men verlangt van ons dat wij geloven dat maar 40 man er in slaagden het hoofd te bereiken en dat zij, levend of dood, in handen van de vijand zijn gevallen. Er wordt geen woord van gezegd dat de Vindictive bijna 2 uur lang in het Duitse kanonvuur aan het havenhoofd lag, even rustig alsof zij aan het hoofd van Dover gelegen had. Verder wordt niet gerept van de vernieling van de kanonnen, munitievoorraden en gebouwen door de landingsafdelingen of van hun behouden vertrek nadat het werk gedaan was en de laatste man aan wal, die in leven was, zich weer had ingescheept.

New York, 24 april. De bladen publiceren hoofdartikelen, waarin de Britse aanvallen op Zeebrugge en Oostende worden begroet als een schitterende prestatie, die een blijvende plaats zal vinden in de geschiedenisboeken van de heldendaden ter zee. De New York Evening Post wijst er op dat iedere duikboot, welke buiten gevecht gesteld is, betekent dat er zoveel meer voedsel beschikbaar komt voor de strijdkrachten der geallieerden aan het front bij Amiens en Ieper.

De New York Evening Post vergelijkt de aanval bij de verrichting van Hobson in de haven van Santiago (Cuba) in de Spaans-Amerikaanse oorlog. Het blad voegt er aan toe: "In verband beschouwd met de recente bedrijvigheid van de Britse vloot in de Noordzee, doen deze jongste aanvallen op de kustbases der Duitsers in België de hoop opkomen, dat een of andere actie ter zee van de geallieerden zal samentreffen met de successen te land, die spoedig zullen worden bevochten op de uitgeputte Duitse strijdkrachten, in hun uiterste krachtsinspanning gestuit."

De New York Evening Sun schrijft: "De Britse en Franse strijdkrachten, die aan de onderneming deelnamen hebben recht op de dankbaarheid van alle geallieerden, voor hun moedige en toegewijde dienst."

26 april 1918

Londen 25 april. Officieel avondbericht. De gehele dag door zijn er krachtige aanvallen op de Franse en Britse stellingen van ten noorden van Bailleux tot ten oosten van Wijtschate gedaan. Op dit gehele front werd een zeer verbitterde strijd geleverd; in het bijzonder in de buurt van Kemmel en Vierstraat. In de loop van de herhaalde aanvallen en tegenaanvallen waren de troepen der geallieerden gedwongen om uit de stellingen te trekken, die zij 's ochtends hadden bezet. De strijd duurt voort.

Havre, 25 april. Officieel: Koning Albert heeft het volgend telegram van koning George van Engeland ontvangen: wil mijn gelukwensen aanvaarden voor het schitterend succes van uw troepen tijdens de Duitse aanval van verleden week.

Generaal Pershing heeft het volgend telegram aan generaal Gillain, voor koning Albert, gericht: ik verzoek u mijn gelukwensen over te brengen aan de opperbevelhebber voor de fraaie houding van zijn dappere troepen en hem de verzekering te geven dat de heldhaftige tegenstand van het Belgische leger bij alle officieren en soldaten van het Amerikaanse expeditieleger grote bewondering heeft gewekt.

De aanval op Oostende en Zeebrugge.

Londen, 25 april.

Met het oog op het officiële Duitse bericht, hetwelk voorgaf, dat van de Engelse schepen, die hebben meegedaan aan de

krijgsverrichtingen tegen Zeebrugge en Oostende, vijf kruisers, drie torpedojagers en een aanzienlijk aantal motorboten in de grond werden geboord, maakt de Britse admiraliteit bekend, dat het hele aantal schepen, bij die gelegenheid verloren gegaan, afgescheiden van de versperringsschepen en de duikboot, die onderscheidenlijk overeenkomstig de bevelen tot zinken werden gebracht en "opgeblazen", een torpedojager en twee motorbarkassen bedraagt.

Berlijn, 25 april. De keizer heeft te Zeebrugge de plaats bezocht, waar de 23^e april de Engelse overval werd afgeslagen. De keizer begaf zich op de pier, waar hij er zich van overtuigde dat de door het oplazen van het viaduct veroorzaakte schade voorlopig reeds uit de weg is geruimd en dat het definitief overbruggen van de opening binnen enkele dagen kan geschieden. Eveneens overtuigde hij zich van de goede toestand van al onze werken en inrichtingen op het uiterste deel van de pier, die tot doelwit van de aanval diende. Daarna begaf hij zich naar de kanaalsluizen en de ingang van het kanaal, waar de beide tot zinken gebrachte en met cement geladen kruisers liggen. Hij liet zich hier door verscheidene officieren, die aan de strijd hadden deelgenomen, een uiteenzetting van de gevechten geven. Toen er een gevangen genomen Engelse kapitein van de marineinfanterie juist voorbij werd geleid, liet de keizer zich ook door deze over de strijd inlichten. De kapitein gaf toe, dat de vernieling der Duitse inrichtingen op de pier en het opsluiten der Duitse duikboten in hun punten van uitgang, Zeebrugge en Oostende, lange tijd was voorbereid en een met grote middelen ten uitvoer gebrachte onderneming was. De overval was reeds viermaal van stapel gelopen en ingeleid, doch telkens door de waakzaamheid van onze voorpostboten verijdeld. Eerst in de afgelopen nacht had een dichte nevel de overval mogelijk gemaakt, zonder dat hem het nagestreefde succes beschoren was.

Brugge, 25 april. Een ooggetuige van de Engelse vlootaanval bij Oostende en Zeebrugge deelt mede: In de vroege ochtend van 23 april zou de vijand de havenwerken vernielen en de ingang van de haven door het tot zinken brengen van versperringsschepen blokkeren.

De nacht van 22 op 23 april is mistig; er valt een fijne regen. Na middernacht broemt het afweergeschut over Oostende en Zeebrugge een nieuwe klank: het langgerekte huilen van de 38 cm monitor. De Duitse batterijen openden het vuur, doch de (? – Redactie) verdwijnt, als onder een dichte sluier. Dit doen de toestellen voor het verwekken van nevel op de vijandelijke schepen. Opeens dreunt het vierkante deel van de pier onder ontzaglijke slagen. Een Engelse duikboot, met ontplofbare stoffen gevuld, is tegen de pier gevaren. Een deel van de brug, die de eigenlijke pier met het vasteland verbindt, vliegt in de lucht. Voor een ogenblik is elke verbinding met het land verbroken. De wacht staat in koortsachtige verwachting achter de metersdikke borstwering van de piermuur. Daar duikt, als een geestesschip, een Engelse kruiser uit de nevel op. Reeds is hij tot de pier genaderd. De machinegeweren ratelen en kleine machinegeweren spuwen als razend schot op schot op het dek van de vijandelijke kruiser, waarop het zwart is van mensen. Van de 400 mariniers weet iedereen, dat het er om gaat te overwinnen of te sterven. Onder een dodelijke hagel van machinegeweren worden de ladders en loopbruggen tegen de pier geworpen; de stoutmoedigsten klauteren er tegenop. Er wordt een wild gevecht in de rook en nevel geleverd om de vernielde muur; een gevecht met bajonetten en messen, met de vuisten en met de tanden. Van de 40 Engelsen, die de pier beklimmen, komt er geen levend terug. Op het dek van de kruiser stroomt het bloed. De Engelsen gaan voort. De poging om het luchtvaartstation en andere inrichtingen bij de pier door overvallen te vernielen, mislukt. Met walmende neveltoestellen

trachten drie vijandelijke kruisers het havenhoofd voorbij te varen. Daar komt het vuur los uit de batterijen aan het havenhoofd en ook de kustbatterijen, die thans de schepen in de nevel herkennen, grijpen in. De Engelse schepen beginnen te zinken. Ze hebben weliswaar nog vaart genoeg, doch het is niet meer voldoende om het doel te bereiken en de haveningang te versperren. Een der torpedojagers, die bemanningen van motorboten zou opnemen, zinkt ten gevolge van het Duitse geschutvuur. Van de bemanning ontkomt nauwelijks iemand.

Bij Oostende kwamen de Engelse versperringsschepen niet tot aan de ingang van de haven. Nauwelijks waren ze in zicht of ze zonken door het vuur der Duitse kustbatterijen. Twee torpedojagers, die Wenduine poogden te naderen, werden eveneens vernield. 's Ochtends zagen Duitse verkenningsvliegers zeven drijvende wrakken van kotters. De Duitse torpedoboten konden nog vijf overlevenden bergen. De opgeblazen pierbrug is snel hersteld. Een Duitse torpedoboot heeft onbetekenende schade opgelopen, waardoor zijn gevechtswaarde geen invloed ondergaat. In Oostende zijn enige huizen beschadigd en 10 Belgen gedood. De Engelsen echter hebben vijf kleine kruisers, drie torpedojagers en verscheidene snelvarende motorboten verloren. Nog zwaarder weegt het verlies aan doden.

Londen, 23 april. De bijzondere correspondent van de Evening News geeft uit Dover een aanschouwelijk relaas van de overval op Zeebrugge. Na de Vindictive te hebben bezocht en de schade te hebben gezien schrijft de correspondent: Het is verbazingwekkend dat hij ooit heeft kunnen ontkomen. De kapitein leidde mij naar zijn hut, waar hij mij het gehele verhaal van het wonderlijk avontuur heeft gedaan. Hij zegde: de admiraal gaf de Vindictive het sein "St. George voor Engeland" en we antwoordden "mogen wij in de staart van de draak een verduiveld goede kronkel slaan" en ik dacht: we zullen slagen. Teneinde onze aanval ten uitvoer te brengen werd de

grote vloot, het voornaamste marinedepot en verscheidene commando's verzocht om een aantal mannen te lenen. Voordat de krijgsverrichting plaats greep werd elke man duidelijk op de hoogte gesteld van de gevaren en voor zover ik weet heeft geen enkele man teruggekrabbeld. Op één schip werd aan een aantal mannen bevel gegeven op het strand achter te blijven, doch deze mannen kwamen in een welhaast oproerige stemming naar de kapitein en weigerden het schip te verlaten.

De overtocht was nauwelijks meer dan 100 mijl. Met het oog op de tegenwoordigheid van een groot aantal Duitse kanonnen aan de Belgische kust moesten de operaties bij nacht worden verricht. De kansen, dat er in de nabijheid van Zeebrugge en Oostende mijnen zouden zijn gelegd, waren aanzienlijk. Iedereen begon de tocht in opgewekte stemming; we waren van mening dat we een groot succes uit onze krijgsverrichtingen zouden behalen. De snel varende motorboten schoten na bepaalde tussenpozen van achter het kunstmatige rookscherm met volle vaart naar voren en deden met torpedo's een aanval op de vijandelijke schepen, aldus de weg voor de hoofdstrijdmacht vrijmakend. Intussen ondernamen onze monitors een hevige beschieting; het dreunen van hun zwaar vuur, bij onze nadering, was één der meest opwekkende dingen, die ik mij herinner. Het einde van de pier kon, oprijzend vanachter het rookscherm, worden waargenomen met de vuurtoren op 100 yards afstand.

Daarna wendde zich mijn schip; we schoten met volle vaart vooruit en gingen zo ver mogelijk naar voor. De Daffodil volgde op korte afstand, de Astern kwam daarna en plaatste zich met de boeg tegen de Vindictive om deze zijdelings tegen de pier aan te duwen.

Van het westelijke gevechtterrein.

Berlijn, 26 april. Officieel middagbericht: De aanval van het leger van generaal Sixt von Arnim tegen de Kimmel heeft tot volledig succes geleid. De Kimmel, de hoogte, die ver over de Vlaamse vlakte uitziet, is in ons bezit!

Na een krachtig artillerievuur ging gisterochtend de infanterie van de generaals Sieger en Ebenhard tot de stormaanval over. De Franse divisies, die in verband van de Engelse troepen met de verdediging van de Kimmel waren belast, en Engelse troepen, die bij Dranouter en Wijtschate vochten, werden uit hun stellingen geworpen. De mijntrechters van St.-Elooi en Nieuw St.-Elooi werden genomen. De talrijke betonnen blokhuisen en tot versterkingen gemaakte hofsteden werden genomen.

Pruisische en Beierse troepen bestormden de Kimmelberg en het dorp Kimmel onder bescherming van de artillerie, die niettegenstaande de moeilijkheden van het terrein was gevolgd. De infanterie stootte op verschillende plaatsen tot aan de Kimmelbeek vooruit. We hebben nog Dranouter en de hoogte ten westen van Vleugelhoek genomen. Eskaders vechtvliegtuigen vielen de wegen achter het front van de vijand, die vol met kolonnes en wagens waren, aan.

Als buit van de gevechtsdag van gisteren zijn tot dusver 6500 gevangenen opgegeven, voor het merendeel Fransen. Er is een Engelse en een Franse regimentscommandant bij.

Londen, 26 april. Officieel ochtendbericht: Na zware gevechten, die de gehele dag tegen een grote overmacht voortduurden, waren de geallieerden gedwongen te wijken en kreeg de vijand voet op de Kimmelberg. De gevechten duren nog voort in de buurt van Dranouter, Kimmel en Vierstraat.

Berlijn, 26 april. De oorlogscorrespondent van de Vossische Zeitung schrijft: Na 10 dagen vechten hebben de onzen alle kammen die het Leiebekken beheersen, in handen. De tegenstander heeft ons het grootste deel in de boog van Ieper moeten afstaan, de gevechtskracht van het Engelse leger in Vlaanderen, dat overhaast Franse hulp moest inroepen, is geschokt. We hebben een overwinning behaald, die ons geloof en ons vertrouwen nieuwe kracht geeft.

Londen, 26 april. Reuters berichtgever seint, dat de aanval, gisterochtend door de Duitsers bij de Kemmelberg ondernomen, werd uitgevoerd door tenminste vier en wellicht zelfs zes divisies. Het aanvalsfront, de linie Meteren-Bailleul-Wijtschate is zowat 7 mijl lang. Het 11^e Beierse Alpenkorps en de 117^e divisie, bestaande uit bergtroepen, gesteund door jagers, alsmede een geheel verse divisie, de 56^e, namen aan de aanval deel. De stormloop van de infanterie werd voorafgegaan door een 2 uur durende felle beschieting met gasbommen tegen de hellingen van de Kemmelberg.

De aanval op Zeebrugge en Oostende.

Berlijn, 26 april. Officieel: Volgens een Reuterbericht hebben de naar Engeland teruggekeerde manschappen van de landingsafdeling van het eskader dat tegen Zeebrugge opereerde, gezegd dat alle kanonnen, loods en munitievoorraden op de havendam vernield en de sluisdeuren opgeblazen zijn. Deze bewering is van A tot Z verzonnen. Behalve de onbetekenende, ten dele reeds herstelde vernieling aan de brug die het strand met de kadedam verbindt hebben de Engelsen met hun onderneming niets bereikt. Geen militaire inrichting op de pier heeft ook maar iets geleden. Behoudens de reeds gemelde lichte averij aan een torpedoboot is geen duikboot, torpedoboot of enig ander vaartuig beschadigd. Ook

de sluizen heeft de vijand op generlei wijze kunnen beschadigen; alle haveninrichtingen van Zeebrugge zijn volkomen intact gebleven.

Volgens verklaringen van gevangenen heeft de vijand reeds viermaal getracht een dergelijke onderneming uit te voeren, doch was telkens ten gevolge van de werkzaamheid van onze voorpostboten en batterijen tot een terugtocht gedwongen. Dat hij ditmaal zijn doel zo dicht kon naderen lag aan de voor hem gunstige omstandigheden, met name de dichte mist en de gunstige windrichting.

De wind dreef de door de Engelsen ontwikkelde kunstmatige nevel voor de aanvallers uit en maakte hen onzichtbaar. We konden dientengevolge onze afweermiddelen pas bezigen toen de kruiser Vindictive vlakbij was gekomen. Toen roerden ze zich evenwel zo geducht dat het de kruiser met alle waardering van het door de gezagvoerder getoonde zeemansbeleid – niet gelukte de voor de landing aangewezen vier compagnieën zeesoldaten te ontschepen. De weinigen, die er onder leiding van hun officieren in slaagden op de pier te komen, werden door de dappere verdedigers gedood of in het water geworpen, behalve een kapitein en 12 man, die wij gevangen namen. Met hen zijn twee vlammenwerpers, twee machinegeweren en andere wapens na een handgemeen in onze handen gevallen.

De Vindictive moest onder ons vernietigend vuur weer van de pier afhouden.

Ook de kruisers, die opdracht hadden het kanaal te versperren, werden zodra ze uit de nevel te voorschijn kwamen, onder vernietigend vuur genomen. Het gelukte ons ze in de grond te boren voor ze de plaats bereikt hadden waar ze tot zinken zouden worden gebracht.

De door de Engelsen geplande aanval, die grote offers aan manschappen en materiaal heeft gekost, heeft dus geenszins het gehoopte succes gehad. Het voornaamste doel, de ingang van onze duikbootsteunpunten te versperren, is verijdeld.

Reuter kan terecht de ondernemingsgeest en de dapperheid van de Engelsen, die aan deze aanval deelnamen, prijzen doch wij mogen getuigen dat dank zij de dapperheid van onze verdedigers de vijand zijn doel heeft gemist.

Londen, 26 april. De admiraliteit heeft thans een volledig relaas over de aanval op Zeebrugge en Oostende openbaar gemaakt, dat in zijn schokkende bijzonderheden de ontzaglijke moeilijkheden van de ondernomen taak en de verbazingwekkende vernuftigheid en roekeloze vermetelheid waarmee zij overwonnen werden, naar voren brengt. Het relaas staat uitvoerig stil bij treffende episodes van het gevecht en de ervaringen van sommige van de schepen, die in gevecht waren, en van de stormtroepen op het havenhoofd. Natuurlijk waren de Vindictive, die een afdeling op het havenhoofd aan wal zette en de haar begeleidende veerboten Iris en Daffodil in het warmst van de strijd. Toen de Vindictive langsij het havenhoofd lag, slingerend en stotend tegen zijn funderingen, werd ze dwars door machinegeweervuur bestreken van beide einden van het hoofd en door de zware batterijen aan de wal. Landingsafdelingen van mariniers en matrozen waren verzameld op de dekken. Hun commandanten sneuvelde beiden voor ze het bevel tot de aanval hadden gegeven, maar de mannen gedroegen zich kranig, ze moesten vooruit langs versplinterde gangboorden en over de borstwering van het hoofd heen zich in het volle Duitse vuur 16 voet diep laten zakken. Niets kon echter de ordelijke en snelle landing verhinderen.

Intussen was het benedendek een slachtbank geworden. De bediening van de op het voorschip opgestelde houwitsers werd in haar geheel gedood. Een tweede ploeg eveneens, maar de derde ploeg nam de bediening van de kanonnen over. De Daffodil, die de Vindictive tegen het havenhoofd aan moest sjoeren, verloor een dode en acht gewonden. Intussen was de Iris, die zich aan het hoofd trachtte vast te meren en voor de Vindictive lag, in moeilijkheden gekomen, daar de werpankers niet groot genoeg waren, om de borstwering van het hoofd te omspannen. Toen klommen twee officieren aan wal, gingen schrijlings op de borstwering zitten en trachtten de werpankers vast te maken, tot beiden gesneuveld waren. Van de commandant van de Iris werden beide benen weggeschoten. Een enkele granaat die het opperdek doorboorde, ontplofte te midden van 56 mariniers die op het bevel wachtten, om naar het gangboord te gaan. Van hen werden er 49 gedood en 7 gewond.

Een ander projectiel ontplofte in de officierskajuit die als hospitaal gebruikt werd. Het doodde 4 officieren en 26 man. In het geheel verloor de Iris 77 doden en 105 gewonden.

De storm- en vernielingsafdelingen op het havenhoofd ontmoetten geen tegenstand behalve een hevig aanhoudend vuur van de strandzijde van het hoofd, waarheen de Duitsers bij de nadering van de schepen teruggetrokken waren.

De vernielingsafdelingen volvoerden het werk in volmaakte orde en vernielden het ene gebouw na het andere. Intussen kwamen de blokkadeschepen op steelse wijze naar de mond van het kanaal, de Thetis voorop, in een orkaan van artillerievuur van de grote strandbatterijen.

Het merendeel van de bemanning was al van boord gegaan. Ongelukkig raakte haar schroef verward in de netten van de verdedigingswerken en kon ze daardoor niet meer manoeuvreren. De batterijen richtten het vuur op haar.

Ze begon te zinken enige honderden yards van de mond van het kanaal. Na hoogst belangrijke inlichtingen aan de andere blokkeringschepen geseind te hebben, liet haar commandant de ontplofbare ladingen springen en het schip zinken.

Een motorbarkas redde de bemanning van de Thetis, die vijf doden en gewonden had. De Intrepid en de Iphigenia waren voorspoediger. Zij stevenden recht het kanaal in en werden volgens het plan aan de grond gezet, de ene aan de oostelijke en de andere aan de westelijke zijde, waar ze met de steven een eind dwars over het kanaal heen, tot zinken werden gebracht. Ze liggen nu over het kanaal in de vorm van een V en het is waarschijnlijk dat het werk waarvoor zij uitgevaren waren, verricht is en dat het kanaal afdoende geblokkeerd is. Een motorbarkas voerde de bemanningen weg. De officieren zeggen dat de ontploffing van de oude duikboot de ergste was die ze ooit gezien hadden. Ze scheurde de brug van het havenhoofd in twee helften en sloeg een gat van ruim 100 voet.

Het vermoeden dat een van de barkassen een torpedoboot die langs het hoofd lag, in de grond heeft geboord, wordt gestaafd door vele waarnemers, onder wie officieren van de Vindictive, die haar mast en schoorsteen boven het hoofd hadden zien uitsteken en daarna zagen hoe die verdwenen. De North Star, een van de drie torpedojagers die de Vindictive tegen de vijand beschermden, kwam plotseling in het licht van de raketten en werd in de grond geboord. De verklaring dat slechts enkele koppen van de bemanning door de Duitsers gered konden worden, is ongewoon nauwkeurig, Want de Phoebe, een van de andere twee torpedojagers, kwam onder zwaar vuur nader en

redde bijna allen. Gedurende de gehele operatie beschoten de monitoren en het belegeringsgeschut in Vlaanderen de vijandelijke batterijen zwaar.

Te Oostende benadeelde het draaien van de wind ons nog meer dan te Zeebrugge. De motorboten hadden al de toegangen en de uiteinden van de hoofden met kalklicht bestraald en een rookwolk ontwikkeld, die hen aan de waarneming van de vijand onttrok, toen de wind draaide en de vijand alles te zien kreeg en de lichten met kanonvuur doofde. Dit belette de blokkeringschepen de ingang te vinden en daar zij spoedig in zinkende toestand verkeerden, waren ze gedwongen ongeveer 400 yards ten oosten van het hoofd zich te laten zinken.

Motorboten namen de bemanningen mee.

Londen, 26 april. De commandant van de Vindictive heeft in een gesprek verklaard, dat de Iphigenia en de Intrepid metterdaad in het kanaal een punt bereikten dat 200 of 300 yards binnen de strandlijn lag en achter enkele Duitse batterijen.

Londen, 26 april. Reuters agentschap verneemt van gezaghebbende zijde van de marine, dat uit de laatste berichten gebleken is, dat de operaties te Zeebrugge volkomen geslaagd zijn. Het eerste gevolg daarvan zal zijn, dat de Vlaamse flottielje er zich nu toe zal moeten bepalen, van Oostende uit zee te kiezen, een punt dat de bestrijding van Duitse schepen door de Engelsen gemakkelijker maakt. Behalve dat de Duitse kanonnen, materiaal en schepen en het havenhoofd zelf beschadigd zijn, is de vaargeul versperd door onze cementschepen en is een van de Duitse baggermolens vernield. De vernieling van die baggermolens en de versperring van de vaargeul moet ten gevolge hebben dat de waterweg verzandt en het zal minstens genomen ettelijke weken duren voor de weg vrijgemaakt

kan zijn. Als de wind niet plotseling gedraaid was, waardoor onze rookbank teruggedreven werd en onze schepen zodoende in het zicht kwamen, dan zouden de verliezen, die wij te Zeebrugge aan manschappen leden, veel lichter geweest zijn. Onze operaties te Oostende zouden naar alle waarschijnlijkheid evenzeer geslaagd zijn als die te Zeebrugge, als de verandering van de wind niet in het voordeel van de vijand was geweest. Er schijnt alle reden te zijn, om aan te nemen, dat de Duitsers te Zeebrugge en Oostende onder de indruk verkeerden, dat ze enkel bloot zouden staan aan een van de meer voorkomende beschietingen door onze monitoren en het is zeker dat hun kanonnen niet gericht waren voor een beschieting op het havenhoofd.

De aanval op Oostende en Zeebrugge.

Londen, 25 april. Met het oog op het officiële Duitse bericht, hetwelk voorgaf, dat van de Engelse schepen, die hebben meegedaan aan de krijgsverrichtingen tussen Zeebrugge en Oostende, vijf kruisers, drie torpedojagers en een aanzienlijk aantal motorboten in de grond werden geboord, maakt de Britse admiraliteit bekend, dat het hele aantal schepen, bij die gelegenheid verloren gegaan, afgescheiden van de versperringschepen en de duikboot, die onderscheidenlijk overeenkomstig de bevelen tot zinken werden gebracht en "opgeblazen", een torpedojager en twee motorbarkassen bedraagt.

De oorlogstoestand.

Tussen Somme en Avre, waar de Duitsers vinnig hadden aangevallen, maar niet veel resultaat hadden bereikt, hebben de gevechten nog wel voortgeduurd, maar zich niet tot een grote operatie ontwikkeld, zodat de opvatting die we daar gisteren over te kennen gaven, als door de gebeurtenissen bevestigd mag worden beschouwd. Men

heeft te doen gehad met een van die vele tactische offensieven, die beide partijen gedurende de stilstand ondernemen.

Van de twee dorpen, die in Duitse handen waren geraakt, Villers-Bretonneux en Hangard, is het eerste, volgens Londen, door de Britten heroverd. De Fransen daarentegen erkennen het verlies van Hangard.

Terwijl op dit gedeelte van het slagfront het gevecht nog nagloeit, is in Vlaanderen de strijd opnieuw ontbrand. Het Duitse avondbericht zegt, dat het leger van generaal Sixt von Arnim in een strijd om Kimmel gewikkeld is. Kimmel is een dorp ten oosten van Wijtschate. Maar niet om dat dorp, om de heuvel bij het dorp, de Kimmelheuvel, is het te doen. Deze heuvel is gelegen tussen de dorpen Kimmel en Dranouter en de Duitsers namen tot dusver een positie in, die juist evenwijdig met de linie Kimmel-Dranouter lag.

Het Britse bericht leert, dat de aanval op deze heuvel zich uitstreckte over een vrij breed front, van ten noorden van Bailleul tot ten oosten van Wijtschate. De Duitsers handhaven dus ook hier weer hun omvattingstactiek en trachten door een druk aan beide zijden van de begeerde stelling, de vijand tot ontruiming daarvan te nopen. De strijd is vinnig, Londen spreekt althans van herhaalde aanvallen en tegenaanvallen, in de loop waarvan evenwel de troepen der geallieerden (dus ook de Fransen schijnen weer mee te vechten) gedwongen waren uit de stellingen, die zij 's morgens bezet hielden, terug te trekken. Zulks is een aankondiging van het verlies van de Kimmelberg.

De Duitsers melden dan ook, dat ze de heuvel met het dorp Dranouter in handen hebben.

Deze heuvel schijnt zich op het oog geheel alleen uit de vlakte te verheffen; evenwel vormt hij een uitloper van de heuvelrug, die zich westwaarts tot Cassel voortzet en die de Britten een goede flankdekking bood voor hun stellingen verder noordwaarts (in de buurt van Ieper, enz.). De heuvel, die de vlakte tot Ieper en Poperinge beheerst, moet dan ook kolossaal zijn versterkt.

Het is nog steeds niet uit te maken of de gezonken Engelse schepen met beton, al dan niet het kanaal van Zeebrugge versperren en dus voorlopig de uitvaart van duikboten uit die haven onmogelijk maken. Het officiële Engelse verslag zegt, dat een van de schepen aan de oostelijke kant, het andere aan de westelijke kant van het kanaal op het strand liep, en dat zij nu (hoe die verandering er is gekomen wordt niet opgehelderd) dwars in het kanaal liggen in een zodanige positie, dat het kanaal "waarschijnlijk" afdoende versperd is.

Volgens de Duitse berichten zijn de schepen door het Duitse kanonvuur te vroeg tot zinken gebracht en versperren zij het kanaal niet.

Over de luchtactie op de 24e meldt Haig dat mist de vliegers erg hinderde. Toch voerden zij in de buurt van Villers-Bretonneux geslaagde verkenningen uit.

Drie Duitse toestellen zijn geveld. De Engelsen missen er twee. Bommen zijn geworpen op Estaires, Armentières, Roeselare en de stations van Torhout en Kortrijk.

In ons ochtendblad heeft men een telegram uit Londen gezien, waarin het relaas weergegeven wordt, dat de correspondent van de Evening News van de kapitein van de Vindictive vernam over de aanval op Oostende en Zeebrugge. Het vervolg van het relaas luidt:

De wijze, waarop onze manschappen aan land gingen, was bijna bovenmenselijk, maar niemand viel. Hun behendigheid was wonderbaarlijk, niet alleen van de zeelieden, die blootsvoets langs dek liepen, maar ook van de manschappen, die zwaar beladen met bommen en Lewis-kanonnen over smalle, erg los liggende planken van boord gingen. Binnen enkele minuten waren er van mijn schip 300 of 400 man aan land.

Ongeveer een kwartier nadat wij langs de wal waren gaan liggen, klonk aan het einde van de pier een geweldige ontploffing en we wisten, dat onze duikboot zich met verscheidene tonnen springstof tussen de pijler en het viaduct dat de pier met het land verbindt, in de lucht had laten vliegen. Op het viaduct, enkele voeten boven de duikboot, stonden een groot aantal Duitsers met machinegeweren te vuren. Ze gingen mee de lucht in. De juichkreten, die mijn manschappen slaakten, toen ze die vreselijke ontploffing zagen, is een van de mooiste dingen, die ik in mijn leven hoorde.

Meer dan een uur nadat de "Vindictive" aangelegd had, waren de blokkadeschepen naar binnen gegaan, waar ze hun reis beëindigden. Het viaduct was opgeblazen en de pier bestormd.

Toen trokken de schepen zich onder dekking van een rookgordijn zo spoedig mogelijk terug. We stoomden noordwaarts, gevolgd door de salvo's der Duitse kustkanonnen.